

Opinnäytetyö YAMK

Kuntoutus

YKUNTS14

2016

Janina Vahalahti

ONNISTUNUT KÄYTÄNNÖN HARJOITTELU

- Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi asiantun-
tijapalvelujen fysioterapian osastolla

Janina Vahalahti

ONNISTUNUT KÄYTÄNNÖN HARJOITTELU

- Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi asiantuntijapalvelujen fysioterapian osastolla

Opinnäytetyössä kehitettiin Tyksin osaston TF1 fysioterapiaopiskelijoiden laadukasta koulutusohjelmaan kuuluvaa ohjattua harjoittelua. Opinnäytetyön tuloksena syntyneen ohjausprosessin avulla kehitettiin harjoittelun ohjausta ja sen yhdenmukaisuutta. Opinnäytetyön on tarkoitus palvella opiskelijaa, opiskelijaohjaajaa sekä opettajaa. Valmis prosessi tulee VSSHP:n internetsivuille ohjaavien fysioterapeuttien, opiskelijoiden, ohjaavien opettajien ja muiden ohjausprosessista kiinnostuneiden saataville.

Opinnäytetyössä selvitettiin miten opiskelijan kehittyminen ja oppimisen tukeminen sekä ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistuminen toteutuvat tällä hetkellä Turun yliopistollisen keskussairaalan osastolla TF1. Lisäksi selvitettiin miten opiskelijan kehittymistä ja oppimisen tukemista sekä ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistamista tulisi kehittää. Teoreettisena lähtökohtana opinnäytetyössä sovellettiin Engeströmin kehittävän työntutkimuksen menetelmää.

Opinnäytetyö toteutettiin kyselytutkimuksena ja työkokouksena. Kyselytutkimukseen osallistui 18 osaston TF1 fysioterapeuttia/osastonhoitajaa ja 7 osastolla TF1 harjoittelunsa suorittanutta Turun ammattikorkeakoulun opiskelijaa. Työkokoukseen osallistui osaston TF1 fysioterapeutit. Kyselyn ja työkokouksen pohjalta kehitettiin valmis fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi osastolle TF1.

Osastolla TF1 on kannustava ilmapiiri ja oppimisympäristö, hyvät vuorovaikutussuhteet, suunnitellut ja riittävät oppimismahdollisuudet sekä yksilölliset kehittymismahdollisuudet, jotka tukevat opiskelijan kehittymistä ja oppimista. Opiskelijat saavat kollegiaalista kohtelua sekä ammatilliseen yhteistyöhön perustuvan ohjaussuhteen, jotka vahvistavat opiskelijan ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin kasvua. Osastolla TF1 pitää kehittää ohjaajan pedagogisia taitoja ja monipuolisia ohjausmenetelmiä, opetussuunnitelmaan tutustumista sekä arviointeja.

ASIASANAT:

Opiskelijaohjaus, ohjattu harjoittelu, kehittävä työntutkimus, ohjausprosessi.

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Rehabilitation

August 2016 | 55 pages

Instructors Päivi Mäkilä ja Tiina Tarr

Janina Vahalahti

SUCCESSFUL CLINICAL TRAINING

Guidance Process of Physiotherapy Students at Expert Services' Physiotherapy Ward

The purpose of this thesis was to further develop the high-quality guided clinical training that physiotherapist students receive as part of their training program at the Turku University Hospital's TF1 ward. The guidance process that was created as a result of this thesis was applied in developing the training guidance and its consistency. The thesis is intended to serve the student, the instructor, and the teacher. The completed process will be available for students, physiotherapists and teachers providing student guidance as well as others interested in the guidance process on the website of the Hospital District of Southwest Finland.

The objective was to find out how student development and learning support as well as advancement in professional capability and identity are currently accomplished at the Turku University Hospital's TF1 ward. Moreover, the aim was to study how the aforementioned areas could be developed. The theoretical framework of the thesis was based on Engeström's developmental work research method.

The thesis was carried out as a survey and a workshop. Participants in the survey included eighteen physiotherapists / nurse managers from the TF1 ward and seven students from the Turku University of Applied Sciences who had completed their training at the ward. Participants in the workshop comprised of the TF1 ward's physiotherapists. The results of the survey and workshop were used as a basis for developing a complete guidance process for physiotherapists at the TF1 ward.

TF1 ward has a supportive atmosphere and learning environment, well-functioning interaction, planned and sufficient learning opportunities as well as possibilities for individual development, all of which support the student's progress and learning. Students enjoy collegial treatment and a guidance relationship based on professional cooperation, which strengthen the students' professional capability and identity. Areas to be developed at the TF1 ward include the instructor's pedagogic skills and versatile guidance methods, familiarization with the curriculum, and evaluations.

KEYWORDS:

Student guidance, guided clinical training, developmental work study, guidance process.

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 OPINNÄYTETYÖN TAUSTA JA LÄHTÖKOHDAT	8
2.1 Prosessit organisaation toiminnassa	10
2.2 Opiskelijoiden ohjaaminen ja oppiminen harjoittelujaksolla	12
2.3 Laadukkaan ohjauksen osa-alueet ohjausprosessissa	14
2.3.1 Laadukas opiskelijaohjaus	14
2.3.2 VSSH:n opiskelijaohjauksen laatusuositukset	16
2.3.3 Osaston TF1 opiskelijaohjaus	18
3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTE	21
4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS JA MENETELMÄT	22
4.1 Kehittävä työntutkimus opinnäytetyön menetelmänä	22
4.2 Kehittämistyöhön osallistujat	23
4.3 Toimintajärjestelmän malli	24
4.4 Kehittämismenetelmät – kysely ja työkokous	26
4.5 Kehittämistyön eteneminen	27
5 AINEISTON ANALYYSI JA TULOKSET	30
5.1 Vallitsevan käytännön analyysia kyselyllä	31
5.1.1 Opiskelijan kehittyminen ja oppimisen tukeminen	31
5.1.2 Ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistaminen	34
5.2 Työkokous	35
5.3 Opiskelijaohjausta kehitettävä osastolla TF1	40
5.4 Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi osastolla TF1	40
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	45
6.1 Ajatuksia opiskelijan kehittymisestä ja oppimisen tukemisesta	45
6.2 Ajatuksia ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistamisesta	47
6.3 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	48
6.4 Yhteenveto opinnäytetyön tuloksista	49
LÄHTEET	52

LIITTEET

- Liite 1. Perehdytysuunnitelmamalli.
- Liite 2. Tutkimuslupa.
- Liite 3. Kyselytutkimus.
- Liite 4. Kyselylomakkeen saate.
- Liite 5. Opiskelijan perehdytyskortti.

KUVAT

Kuva 1. Työkokous.	36

KUVIOT

Kuvio 1. Toimintajärjestelmän malli.	24
Kuvio 2. Kehittävän työntutkimuksen prosessi ja ekspansiivisen oppimisen kehä.	28
Kuvio 3. Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi osastolla TF1.	44

TAULUKOT

Taulukko 1. Kehittämistyön aikataulu ja vaiheet.	29
Taulukko 2. Kyselyyn osallistuneiden fysioterapeuttien työkokemus ja opiskelijaohjaus vuosina.	30
Taulukko 3. Kyselyyn osallistuneiden fysioterapeuttien opiskelijakoulutus.	30
Taulukko 4. Opiskelijan kehittymistä ja oppimisen tukemista edistäviä tekijöitä.	32
Taulukko 5. Opiskelijan kehittymisen ja oppimisen tukemisen kohteita.	33
Taulukko 6. Opiskelijoiden ja fysioterapeuttien vastauksia ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistamisesta.	34

1 JOHDANTO

Fysioterapia opinnoissa ohjatulla harjoittelulla on suuri merkitys oppimisessa ja opiskelijan ammatti-identiteetin kehittymisessä. Käytännön harjoittelu antaa merkityksen teorialle ja muokkaa opiskelijan ammatti-identiteettiä. (Boss, Alinaghizadeh & Kaila 2015, 170.) Turun yliopistollinen keskussairaala on monipuolinen oppimisympäristö ja siellä on hyvät edellytykset laadukkaaseen opiskelijaohjaukseen ja opiskelijan oppimiseen.

Opinnäytetyön aiheena on fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi Asiantuntijapalvelujen Fysioterapian osastolla TF1 Turun yliopistollisessa keskussairaalassa (Tyks). Asiantuntijapalvelujen Fysioterapian osasto TF1 lyhennetään tekstissä osastoksi TF1.

Virtasen (2005) mukaan prosessikehittämisessä etsitään jotain sellaista mitä ei vielä ole. Turun yliopistollisesta keskussairaalasta osastolta TF1 puuttuu fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi ja sellaiselle on tarvetta. Opiskelijoille löytyy joitakin ohjeita Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin (VSSHP) internetsivuilta, mutta varsinaista opiskelijan ohjausprosessia siellä ei ole. Tämän vuoksi tarkoituksena on kuvata koko harjoittelujakson kattava ohjausprosessi. VSSHP:n internetsivuilta löytyvät prosessit ovat nopeasti saatavilla, joka nopeuttaa ja helpottaa opiskelijoiden ja ohjaajien työskentelyä.

Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi sisältää ohjaukseen liittyvät asiat viikoittain. Tällä tarkoitetaan sitä, että harjoittelu kestää 6-8 viikkoa ja jokainen viikko kirjataan prosessiin, jolloin prosessiin on mahdollista palata viikoittain. Prosessi kuvataan 8 viikon mukaan ja siitä näkee nopeasti koko harjoittelun etenemisen ja siihen kuuluvat tärkeimmät asiat.

Tyksin fysioterapeuttien osaamisen tulee perustua jatkuvasti uusiutuvaan, laaja-alaiseen ja monitieteiseen tietoperustaan (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2016). Tässä opinnäytetyössä kuvataan uusi prosessi opiskelijoiden ohjaajien osaamisen tueksi, joka pohjautuu teoreettiseen tietoperustaan. Prosessia tulee jatkossa päivittää uusiutuvan ja muuttuneiden tietojen ja käytäntöjen myötä.

Opiskelijoiden harjoittelujaksot mahdollistavat opiskelijoille teorian ja käytännön yhdistämisen. Ohjatulla harjoittelulla on tärkeä merkitys opiskelijan ammatillisessa kasvussa ja kehittymisessä. Harjoittelujaksolla opiskelija samaistuu tulevaan ammattiinsa sekä luo omaa näkemystään hyvästä oman alan työskentelystä. (Sulosaari 2010, 33.)

Terveysthuollon toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin toimintakäytäntöihin, joiden lisäksi terveydenhuollon toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. (Terveysthuoltolaki 30.12.2010/1326).

2 OPINNÄYTETYÖN TAUSTA JA LÄHTÖKOHDAT

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirillä ei ole fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessia ja sellaiselle on tarvetta. Tässä opinnäytetyössä on tarkoitus ymmärtää ja oppia minkälainen on laadukas fysioterapiaopiskelijan ohjauksen rakenne ja kuvata sen pohjalta osastolle TF1 koko harjoittelun kattava fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi. Muut fysioterapiaosastot voivat muokata ohjausprosessista omalle osastolleen sopivan.

VSSH:n internetsivuilta löytyy jonkin verran ohjeita fysioterapiaopiskelijoille, mutta varsinaista ohjausprosessia sieltä ei löydy. VSSH:n internetsivuilta <http://www.vsshp.fi/fi/ammattilaisille/opiskelijoille/perehdytys/Sivut/default.aspx> löytyy muun muassa asiaa sairaalasta oppimisympäristönä, kuten ohjeita harjoitteluun, hygieni- ja turvallisuusohjeita sekä miten organisaatio ja hallinto ovat opiskelijan oppimisen tukena. Näiden lisäksi VSSH:n internetsivuilta löytyy tietoa harjoittelupaikan varaamisesta ja opiskelijaohjauksen laatukselystä sekä VSSH:n toimipaikkaisista opiskelijaohjeista. Osaston TF1 ohjeet opiskelijoille löytyvät linkistä: <http://www.vsshp.fi/fi/toimipaikat/tyks/osastot-ja-poliklinikat/Sivut/Fysioterapia-TF1.aspx#horisontaali2>. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun prosessin työtehtävät löytyvät VSSH:n internetsivuilta word-versiona.

Opiskelijaohjauksen prosessi on tarpeellinen työkalu, josta näkee nopeasti koko harjoittelun etenemisen ja siihen kuuluvat tärkeimmät asiat. Ohjausprosessi palvelee kaikkia osaston TF1 ohjaavia fysioterapeutteja, osaston TF1 opiskelijoita, ammattikorkeakoulun fysioterapeutteja ohjaavia opettajia sekä VSSH:n organisaatiota.

Työssä oppiminen on olennainen osa ammatillista koulutusta ja oppilaitoksessa oppimisen lisäksi opitaan työpaikoilla (Mykrä 2007,5). Opiskelijoiden työpaikoilla tapahtuvaa oppimista tulee ohjata ja arvioida. Fysioterapiaopiskelijan käytännön harjoittelun ohjaus on tärkeä prosessi erityisesti opiskelijalle itselleen. Ohjatun harjoittelun merkitys oppimiselle ja ammatilliselle kasvuille yhdistettynä koulun teorian tunteihin antavat parhaan pohjan ammatin harjoittamiselle fysioterapiaopiskelijoille heidän valmistuttuaan. (Wruble Hakim, Moffat, Becker, Bell, Manal, Schmitt & Ciolek, 19.)

Fysioterapiakoulutus sisältää 75 opintopistettä ohjattua harjoittelua, jonka vuoksi tähän prosessiin pitää panostaa erityisen hyvin. 1 opintopiste vastaa 27 tuntia opiskelijan työtä, joten fysioterapia opinnot sisältävät yhteensä 2025 tuntia ohjattua harjoittelua.

Fysioterapeuttikoulutus kokonaisuudessaan sisältää yhteensä 210 opintopistettä. (Turun ammattikorkeakoulu 2015.)

Jokainen valmistunut ymmärtää harjoittelun merkityksen aloittaessaan omaa uraansa ja panostaa jatkossa omalta osaltaan opiskelijoiden ohjaukseen mahdollisimman hyvin. Ohjaukseen panostetaan muun muassa opiskelijaohjaajan koulutuksilla ja työyksikön yhteisillä palavereilla sekä fysioterapeuttien keskinäisillä keskusteluilla. Osalla fysioterapeuteista on monen vuoden kokemus ohjaamisesta, joten heillä on paljon hiljaista tietoa annettavanaan opiskelijoille ja kollegoilleen.

Opiskelijat ovat tulevaisuuden kollegoita ja heidän valmistumisensa jälkeen on mahdollista, että he palaavat entisiin käytännön harjoittelupaikkoihinsa töihin. Opiskelijaohjaukseen pitää sitoutua, jolloin se tukee parhaiten opiskelijan oppimista ja ammattiin kasvamista. Opiskelija tuo vastavuoroisesti uusinta tietoa ja monipuolista näkemystä työpaikalle, jota voidaan hyödyntää jatkossa käytännön työssä. (Tamminen 2011, 1.)

Tällä hetkellä ollaan monessa asiassa siirtymässä yhä enemmän kohti virtuaalimaailmaa ja myös Tyks on menossa siihen suuntaan. Vanhanaikaisesti kovakantisissa kansioissa olevat ohjeet ja prosessit ovat paljon hankalammin ja hitaammin saatavilla kuin internetistä löytyvät ohjeet ja prosessit, joten tällä tavalla säästetään myös aikaa ja rahaa. Sairaalassa tehtävää työtä ohjaa muun muassa arvot ja tämän vuoksi on tärkeää, että kaikilla fysioterapiaopiskelijoilla on yhteinen opiskelijaohjauksen malli, jolloin he saavat yhdenmukaista opetusta. Opiskelijat voivat seurata ohjausprosessista opiskelun etenemistä ja siinä vaadittavia asioita, jotka ovat kaikille samat. (Seinäjoen ammattikorkeakoulu 2015.)

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on opetussairaala, joka tarkoittaa sitä, että jokaisella työntekijällä on velvollisuus ohjata opiskelijoita. Opiskelijan ohjauksen pitää olla opetussairaalassa laadukasta ja ohjauksen käytänteet yhtenäisiä.

Strategialla tarkoitetaan organisaation suunnitelmaa, joka ohjaa organisaation toimintaa ja tavoitteiden saavuttamista. Strategiassa kuvataan tavoitteet sekä johdonmukainen toiminta niiden saavuttamiseksi. Siinä viestitään millaisena organisaation tulevaisuus nähdään. Osaamisen kehittämisellä tulee olla tiivis yhteys organisaation strategiaan. Henkilöstön osaamista kehitetään, jotta varmistetaan, että henkilöstöllä on osaamista, joka mahdollistaa strategian toteutumisen. Tulevaisuus on osaamisen kehittämisen ydinasia. (Puhakka, Sihvo & Väyrynen 2015a; Hätönen 2011, 6.)

VSSH:n strategiassa 2016 kirjoitetaan osaavan henkilöstön saatavuuden heikkene-
misestä. Tavoitteita ja keinoja tämän parantamiseen on muun muassa osaamisen kes-
kittäminen laadun parantamiseksi. Tätä kautta tuloksena olisi työn ja jatkuvuuden tur-
vaaminen. Työviihtyvyys ja henkilöstön osaaminen on toivottu lopputulos, johon pyri-
tään toteuttamalla VSSH:n strategiaa 2016. (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
2014a, 2-3.)

Työsin erityisvastuualueen opetus- ja koulutuspolitiikan avulla varmistetaan tiivis yhteis-
työ sairaalan ja koulun välillä. Opetus- ja koulutuspolitiikan tavoitteena on henkilöstön
riittävyys, osaavan työvoiman saatavuus tulevaisuudessa sekä työtyytyväisyys vaikut-
tamalla henkilökunnan osaamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen, työhyvinvointiin
sekä työoloihin. Opiskelijoiden laadukas opetus ja ohjaus toteutetaan moniammatilli-
sessa oppimisympäristössä. Ohjatun harjoittelun keskeisenä tavoitteena on varmistaa
osaavien ammattilaisten saaminen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Opetuksel-
le tulisi varmistaa asianmukaiset tilat, työvälineet ja riittävä opetus- ja ohjaushenkilöstö
sekä heidän riittävä opetus- ja ohjausosaaminen. (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
2016, 4-7.)

Tähän opinnäytetyöhön sovelletaan Engeströmin kehittävän työntutkimuksen mene-
telmää. Taustalla ja lähtökohtana vaikuttaa myös tämän hetken tutkimukset opinnäyte-
työn aiheeseen liittyen.

2.1 Prosessit organisaation toiminnassa

Prosessi -sanaa käytetään monissa eri merkityksissä. Mikä tahansa muutos tai kehitys
voidaan ymmärtää prosessina, esimerkiksi muutos-, kehitys-, oppimis-, tai ymmärtä-
misprosessi. Prosessissa on kyse ilmiöstä, jossa on kehitetty jokin uusi tapa ymmärtää
toimintaa. Ilmiö on tuttu myös muidenkin sanojen käytössä, kuten laadun. Toimintapro-
sessissa ollaan kiinnostuneita organisaatiossa tapahtuvasta toiminnasta. Toimintapro-
sessi on joukko järkevästi toisiinsa liittyviä toimintoja ja niiden toteuttamiseen tarvittavat
resurssit, joiden avulla saadaan aikaan toiminnan tulokset. (Laamanen 2001, 19; Kiis-
kinen 2002, 27; Luukkonen, Mykkänen, Itälä, Savolainen & Tamminen 2012, 8.)

”Prosessit tuovat järjestystä kaaokseen.” Prosessien kuvaaminen auttaa ymmärtämään
kokonaisuuksia sekä mahdollistaa työn kehittämisen ja itseohjautuvuuden. Nykyään
ajatellaan, että toiminnan kehittäminen on välttämätön osa varsinaista työtä. Usein pro-

sessien kuvaaminen johtaa työkokonaisuuksien kasvattamiseen, monitahoisuuteen ja työtovereiden osaamisen arvostamiseen. Prosessien kuvaaminen on keino esittää organisaation työtä. (Laamanen 2001, 23.)

Julkishallinnon organisaatiot ovat siirtymässä prosessien mukaiseen organisaatiomalliin tai ainakin kiinnittävät huomiota prosesseihinsa, toisiinsa limittyviin toimintasarjoihin, jotka jäsentävät organisaatiossa tehtävät työt uudella tavalla. Tällä hetkellä ollaan siirtymässä perinteisestä tulossyksikköperusteisesta toiminnasta kohti prosessiorganisaatiota, joka perustuu vaatimukseen hallinnon paremmasta vaikuttavuudesta. Prosessilähtöisyyden perusidea on tunnistettu, jos panostetaan julkishallinnon palveluntuotannon laatuun sekä vahvistetaan asiakaslähtöisyyttä. (Virtanen & Wennberg 2005, 19; Virtanen 2005, 135-136.)

Toimintaympäristön muutokset tapahtuvat nykyään vauhdilla, ja niihin varautuminen edellyttää organisaatiolta paljon osaamista. Nämä muutokset koskevat meitä kaikkia, niin yksilöitä kuin organisaatioitakin. Organisaatioteoriassa tarkastellaan nykyään kriittisesti organisaation rakennetta ja ajatellaan, että organisaatioiden toiminnallisuutta ja ”reagointikykyä” edistetään, jos organisaatorakenteet ovat tilapäisiä ja tavallaan liikuteltavissa olevia. Se edesauttaa sopeutumista uusien strategisten suunnanmuutosten vaatimalla tavalla. Organisaatioissa kiinnitetään nykyisin paljon huomiota muutokseen varautumiseen eli ennakkointiin. Organisaatioiden johdolla pitäisi olla strategista kyvykkyyttä ja mahdollisuudet muuttaa organisaatorakenteensa toimintaympäristömuutosten vaatimalla tavalla. Kaikkiin edellä mainittuihin peruspilareihin voidaan liittää ratkaisuvaihtoehtoksi prosessien mukainen toiminta. (Virtanen & Wennberg 2005, 72; Kiiskinen 2002, 38.)

Prosessimuotoisessa organisaatorakenteessa huomio ja toimintojen organisointi kiinnittyy vaikuttavuuteen. Prosessilähtöisellä työtavalla toiminta saadaan läpinäkyvämmäksi ja samalla paremmin hallittavaksi. Prosessimuotoisessa työn organisoinnissa ollaan kiinnostuneita siitä, miten työ tehdään. Laadun ja määrän hajontaa pystytään paremmin pienentämään ja organisaation ongelmakohdat ja vahvuudet on helpompi löytää. (Virtanen & Wennberg 2005, 137.)

Laadun nimissä tehdään paljon prosessien parantamista, joka oikeastaan pyrkii vain vähentämään virheitä, käytettyä aikaa ja kustannuksia. Prosesseja parannettaessa tai tehdessä kokonaan uusia pitäisi kuitenkin puuttua siihen, mitä tuotetaan, miksi ja mil-

laisin seurauksin. (Engeström 2004, 64.) Tämä asia on tärkeää pitää mielessä kun työstetään uusia prosesseja.

Prosessien kehittämisessä tarvitaan rohkeutta, koska joudutaan poikkeuksetta luopumaan vanhasta ja entisistä ajattelukaavoista. Organisaation on pohdittava nykyistä toiminta-ajatustaan, tulevaisuuden visiotaan sekä sen edellyttämää strategiaa ennen kuin ryhdytään kehittämään prosessilähtöistä toimintamallia. (Virtanen & Wennberg 2005, 75; Tsoukas & Vladimirov 2005, 121.)

2.2 Opiskelijoiden ohjaaminen ja oppiminen harjoittelujaksolla

Otollisin oppimisympäristö sisältää hyvän vallitsevan yhteisökulttuurin ja ilmapiirin, oikeanlaisen osastonhoitajan johtamistavan sekä oppimiselle luodut edellytykset ja lähtökohdat pitää olla kunnossa. Tärkeintä on vallitseva yhteisökulttuuri ja ilmapiiri, jotka muodostavat oppimisympäristöstä laadullisesti parhaan mahdollisen ja tämän ympärille rakentuu kaikki muu. Keskeisimmät tutkimustulokset hyvästä oppimisympäristöstä 1980-2004 –luvulla korostavat vallitsevan ilmapiirin tärkeyttä. Osastonhoitajan johtamistavalla on tärkeä merkitys hyvän ilmapiirin ja yhteisökulttuurin luomisessa. Hyvässä oppimisympäristössä ei ole hierarkioita ja siinä korostuvat tiimityöskentelyn ja hyvien kommunikaatiosuhteiden tärkeys. Hyvässä työyhteisössä vallitsee reilu ja turvallinen ilmapiiri, jossa opiskelija uskaltaa lähestyä ohjaajaa ja muita työyhteisön jäseniä. Ohjaajan ja opiskelijan turvallisia ja hyvässä hengessä käytäviä keskusteluhetkiä pidetään tärkeinä, koska niissä opiskelija saa kertoa kokemuksista ja tunteista. (Saarikoski & Leino-Kilpi 2002, 259; Saarikoski & Leino-Kilpi 2004, 16-18.)

Opiskelijoiden oppiminen harjoittelujaksoilla perustuu oppijan omalle toiminnalle ja sen haasteisiin. Parhaiten opitaan silloin, kun toimintaa sovelletaan jokapäiväiseen elämään työpaikalla. Ammatillinen oppiminen työpaikoilla tapahtuu työstä saadun yksilöllisen palautteen kautta, jonka jälkeen opiskelijan kehittymistä auttaa yhteisöllinen ja koko organisaation toiminnan kautta saatava palaute. Harjoittelujaksoilla oppimiseen vaikuttaa eniten työn monipuolisuus, haasteellisuus ja vastuullisuus sekä harjoittelupaikassa vallitseva hyvä työskentelyilmapiiri. Opiskelijat kokevat, että oman alan käytännön työtehtävät todellisessa työympäristössä opettavat eniten. Opiskelijat oppivat tekemällä ja itsenäinen työskentely opettaa parhaiten. Todellisia työtehtäviä opitaan kohtaamalla uusia asioita ja ratkaisemalla ongelmia sekä soveltamalla teoriaa käytäntöön.

Harjoittelupaikassa saadun vastuun ja myönteisen palautteen saaminen koetaan hyväksi opiskelijan taitojen kehittymiselle. (Salo 2006, 6-7.)

Opiskelijan oma motivaatio on tärkeässä roolissa harjoittelujaksojen aikana. Itseohjautuva opiskelija on yleensä aikuisiässä, mutta muut tekijät ovat kuitenkin ratkaisevampia kuin ikä. Itseohjautuva opiskelija on motivoitunut, utelias ja avoin uusille asioille. Näiden lisäksi itseohjautuva opiskelija omaa elämänmyönteisen ja positiivisen asenteen sekä itseään, että toisia kohtaan. Opiskelijan itsenäisyys, itsetuntemus ja sosiaalisten taitojen tasapaino on tärkeä edellytys itseohjautuvuudelle. Opiskelijan on osattava olla myös rakentavan kriittinen, uskaltaa kyseenalaistaa asioita sekä omata hyvä epävarmuuden sietokyky. (Lyyra 1999, 22.)

Opiskelijan itsetuntemus; itsensä hyväksyminen vahvuuksineen ja kehitettävine alueineen vaatii opiskelijalta rohkeutta ja ohjaajan pitää osata tukea opiskelijaa itsensä hyväksymisessä. Opiskelijan motivaatio opiskeluun ja oppimiseen sisältää aidon kiinnostuksen alaa kohtaan sekä halun kehittää omaa osaamistaan tulevaisuuden työelämän vaatimuksia vastaaviksi. Opiskelijan ohjaaja pystyy tukemaan opiskelijan itseohjautuvuutta antamalla opiskelijalle kokemuksia opiskelun mielekkyydestä. Opiskelijan mielekkääksi kokema oppiminen sisältää tiedollisia haasteita, sosiaalista kanssakäymistä, tunnetason elementtejä sekä realistisen, rakentavan ja jatkuvan palautteen saaminen ja antaminen. (Lyyra 1999, 22-25.)

Oppiminen työssä tapahtuu yleensä huomaamatta ja hiljaisella tiedolla on opiskelijan oppimisessa suuri merkitys. Hiljainen tieto siirtyy ohjaajalta ja työyhteisöltä opiskelijalle yhteisessä sosiaalisessa kanssakäymisessä ja tiedon jakamisen kautta. Opiskelijan seurattessa ohjaajan työskentelyä voi asiantuntija toiminnallaan ilmaista enemmän tietoa kuin sanallisesti. Työssä oppiminen on opiskelijalle rankkaa ja vaativaa, koska se sisältää yllätyksiä, rutiinista poikkeavia tilanteita, haasteellisuutta, sosiaalista vuorovaikutusta, ajattelun suuntaamista ja pohtimista. (Salo 2006, 9.)

Opiskelijan ammatillinen kasvu sisältää yhteisöllisen tason (johonkin kuuluminen) ja yksilötason (oman persoonan kehitys). Onnistumisien kokeminen edellyttää tunteen, että opiskelija kokee kuuluvansa johonkin ryhmään, joka voi onnistua vain jos tunne on molemminpuolinen. Tällä tarkoitetaan sitä, että työyhteisö ottaa opiskelijan avoimesti työyhteisöön ja tämän lisäksi opiskelijan on itse oltava halukas sitoutumaan harjoittelupaikan työryhmään. Ammatillinen kasvu on kuitenkin viimekädessä yksilötasolla tapahtuva prosessi, jossa opiskelijan ja ohjaajan välinen ohjaussuhde on tärkein opiskeli-

jan kehitystä palveleva elementti. Pätevä harjoittelun ohjaaja, johon opiskelija voi samaistua toimii laadukkaan fysioterapiatyön edustajana. Opiskelija tarvitsee todellisen mielikuvan sellaisesta fysioterapiasta, jota hän arvostaa ja jonka kaltainen hän haluaisi olla. (Saarikoski & Leino-Kilpi 2004, 17; Maranon & Pera 2015, 859.)

2.3 Laadukkaan ohjauksen osa-alueet ohjausprosessissa

Opinnäytetyössäni laadukkaan opiskelijan ohjauksen osa-alueet perustuvat Merja Jokelaisen väitöskirjan (2013) tuloksiin laadukkaasta opiskelijan ohjauksesta. Lisäksi taustalla vaikuttavat VSSHP:ssä käytössä olevat opiskelijaohjauksen laatusuositukset sekä osaston TF1 kirjatut hyväksi koetut ohjausmenetelmät.

2.3.1 Laadukas opiskelijaohjaus

Toimiva opiskelijaohjaus kohdistuu (1) opiskelijan kehittymiseen ja oppimisen tukemiseen sekä (2) ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistamiseen. Nämä ovat opinnäytetyössäni fysioterapiaopiskelijan ohjauksen osa-alueet. Toimiva opiskelijaohjaus sisältää hallinnollisia ja yhteisöllisiä tekijöitä, kuten optimaalisia resursseja ja arvostusta esimiehiltä ja johdolta, sitoutuneisuutta ja saumatonta yhteistyötä toimijoiden kesken. Näiden lisäksi käsityksissä korostuvat ympäristölliset ja henkilökohtaiset tekijät, kuten tasokkaat harjoittelupaikat, ohjaajien koulutus ja pätevyys erityisesti pedagogisissa taidoissa, sekä motivoituneet ja harjoitteluun hyvin valmistautuneet opiskelijat. Toimiva opiskelijaohjaus käsitetään myös tavoitteellisena yhdessä työskentelynä, oppimisen reflektomisena ja arviointina, sekä kannustavana kollegiaalisena kumppanuutena, joka kehittää opiskelijan osaamista. Opiskelijaohjauksen arvostusta ja systemaattisuutta tulisi lisätä, sekä tiivistää terveydenhuollon ja koulutuksen kumppanuutta ja varmistaa harjoittelupaikkojen laatua liittämällä nämä asiat organisaation strategiaan suunnitteluun. (Jokelainen 2013, 7.)

Opiskelijan kehittymisen ja oppimisen tukemisen kaksi tärkeintä elementtiä ovat kannustavan oppimisympäristön luominen sekä oppilaan yksilöllisen oppimisprosessin mahdollistaminen. Kannustava oppimisympäristö mahdollistetaan ohjaajan tuntiessa opiskelijan opetussuunnitelman sekä harjoittelujakson toteutuksen hyvällä suunnittelulla, jolloin taataan opiskelijalle riittävästi oppimismahdollisuuksia. Nämä mahdollistavat sujuvan harjoittelun, joka sisältää muun muassa opiskelijan yksilöllisen tuen ja säännöl-

liset keskustelut ohjaajan kanssa. Opiskelijalle pitää taata yksilölliset kehityksen mahdollisuudet ja asteittain kasvava vastuu. Opiskelijan säännöllinen edistymisen arviointi kehityksessä ja oppimisessa on tärkeä tekijä opiskelijan ohjauksessa. Normaali, rakentava ja todenmukainen palaute ja arviointi opiskelijan oppimisesta, työskentelystä ja potilaan ohjaustaidoista on välttämätöntä. (Jokelainen 2013, 31.)

Opiskelijoiden ohjaajat tuntevat ohjattavien opiskelijoiden opetussuunnitelman tavoitteet liian heikosti. Tämä olisi kuitenkin hyvin tärkeää, jotta ohjaajat tietäisivät tarkalleen mitä asioita opiskelijoiden tulee oppia harjoittelujakson aikana. Harjoittelupaikan positiivinen ilmapiiri ja ohjaajien ohjaushalukkuus ovat tärkeitä elementtejä opiskelijoiden ohjauksessa ja oppimisessa. Positiivisen ilmapiirin luomiseen kannattaa käyttää aikaa ja resursseja, koska se antaa tärkeää pohjaa työntekijöiden ja opiskelijoiden työ- ja opiskelu hyvinvointiin ja vaikuttaa harjoittelupaikan viihtyvyyteen. (Luojuus 2011, 161.)

Opiskelijan ja ohjaajan hyvä ohjaussuhde ja harjoitteluyksikön oppimisilmapiiri korreloivat opiskelijan ammatillisuuden pätevyyden osaamisen kokemukseen. Onnistuneen oppimisympäristön luominen edellyttää harjoittelupaikan sitoutumista prosessiin ja ohjaajien kouluttautumista ohjaustehtävään. Hyvän oppimisilmapiirin syntyminen edellyttää myös harjoittelupaikalta hyvää valmistautumista opiskelijan ohjaamiseen, tukemiseen ja kannustamiseen. (Kajander-Unkuri 2015, 5; Vesterinen 2002, 41.)

Opiskelijan ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistaminen sisältää myös kaksi tärkeää elementtiä. Ensimmäinen elementti sisältää opiskelijan ammatillisten piirteiden kelpuuttamisen kohtelemalla heitä yksilöinä ja tulevaisuuden kollegoina. Tämä toteutuu ohjaajan ollessa aidosti kiinnostunut, kunnioittava, ystävällinen ja empaattinen ammatillisessa vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä opiskelijan kanssa. Toinen elementti sisältää ohjaajan avun ammatillisen pätevyyden saavuttamisessa. Ohjaaja auttaa opiskelijaa saavuttamaan harjoittelujaksolla vaadittavat käytännön ja kliinisen työn taidot. Opiskelijaohjauksessa on myös tärkeää auttaa opiskelijoita ymmärtämään ja yhdistämään teoreettinen tieto käytännön työn taustalle. Ohjaajan tulee luoda ilmapiiri, jossa opiskelija uskaltaa kyseenalaistaa asioita, kertoa omia mielipiteitään, vaihtoehtojaan ja perusteitaan. Nämä voivat toteutua harjoittamalla opiskelijan päätteilykykyä ja ongelmanratkaisukykyä. (Jokelainen 2013, 31-32.)

Opiskelijat pitävät ohjattua harjoittelua yhtenä merkittävimmistä oppimiskokemusten lähteistä. Ohjatun harjoittelun tulee sisältää ammattialaan liittyviä haasteellisia tehtäviä sekä yleisiin työelämän käytäntöihin opettavia tehtäviä. Opiskelijan ammatti-identiteetti

ja itseluottamus kehittyy kun opiskelijan työskentelylle on asetettu selkeät tavoitteet, hänen opiskeluaan tuetaan ja ohjataan sekä annetaan mahdollisuuksia opiskelijan oman osaamisen soveltamiseen. Näiden lisäksi ammatti-identiteettiä vahvistaa harjoittelupaikalla osoitettu luottamus ja turvallisuus. (Vesterinen 2002, 194.)

Harjoittelupaikkojen resurssit ovat tällä hetkellä heikolla tasolla. Opiskelijoiden ohjaajat kokevat usein, että ohjausaikaa ei ole riittävästi ja tämän lisäksi ohjaushalukkuus on heikkoa. Ohjaajilla pitäisi olla riittävästi aikaa perehtyä, ohjata ja arvioida opiskelijoiden klinistä harjoittelua sekä harjoitteluun liittyviä kirjallisia tehtäviä. Tällä tavalla opiskelijan harjoittelun aikaisesta oppimisesta kehittyy mahdollisimman laaja kuva. Laadukas oppimisympäristö sisältää aikaa ja resursseja opiskelijan ja ohjaajan kokemusten vaihtoon ja opitun reflektointiin. (Luojuus 2011, 161; Vesterinen 2002, 41.)

Pidempään ohjaajana toimineet näkevät laajemmin korjaavan palautteen merkityksen osana ohjausta kuin lyhyemmän ohjauskokemuksen omaavat ohjaajat. Opiskelijan arviointiin kaivataan enemmän yhteistyömenetelmiä ohjaajien ja opettajien välille, koska yhdenmukaiset menetelmät opettajan läsnäolon lisäksi tukevat opiskelijan arviointitilanteessa ohjaajien toimintaa. Ohjaajan ominaisuudet ovat tärkeässä roolissa opiskelijoiden ohjausprosessissa, kun toteutetaan tavoitteellista ohjausta, vastuullista arviointia, jatkuvan palautteen antamista ja erilaisten arviointitapojen käyttöä. (Luojuus 2011, 161.)

2.3.2 VSSHP:n opiskelijaohjauksen laatusuosituksat

'Laatuun' liittyy organisaatioissa voimakas arvolataus ja suoriutumispaine, mutta niiden sisältö on näennäisestä itsestäänselvyydestään huolimatta usein hämärä (Engeström 2004, 64). Laatu käsite olisi tärkeää saada työyhteisössä hyvin ymmärretyksi ja taustalle siihen jokapäiväiseen työhön. Yleensä sitä toteutetaankin tietämättä, mutta olisi tärkeää saada se kansankielellä selitetyksi kaikille ja sitä kautta jokainen ymmärtäisi miten sitä toteuttaa omassa työssään.

Oppilaitosten tehtävänä on varmistaa ja opettaa, että terveydenhuollon säänneltyihin ammatteihin valmistuvilla on potilasturvallisuuden ja sosiaali- ja terveyspalveluiden laadun edellyttämät valmiudet. Harjoittelupaikkoina toimivien sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden tehtävänä on puolestaan varmistaa, että jokainen siellä tapahtuva harjoittelujakso tarjoaa riittävästi tarkoituksenmukaisia ja opiskelijan ammatillisuutta,

osaamista ja työelämätaitoja kehittäviä oppimiskokemuksia. (Pohjois-Savon alueellinen opiskelijaohjauksen yhteistyöverkosto 2010, 5.)

Yleiset opiskelijaohjauksen laatusuositukset on laadittu Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin opiskelijaohjauksen alueellisessa yhteistyöverkossa, johon kuuluivat Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin alueen terveydenhuollon organisaatioiden edustajat sekä Savonia-ammattikorkeakoulun ja Savon aikuis- ja ammattiopiston opettajat ja opiskelijoita. ”Opiskelijaohjauksen laatusuositukset” opas on käytössä myös Turun yliopistollisessa keskussairaalassa. (Pohjois-Savon alueellinen opiskelijaohjauksen yhteistyöverkosto 2010, 5.)

Oppaan laatukriteerit pohjautuvat Savonia-ammattikorkeakoulun ja Kuopion yliopistollisen sairaalan harjoittelun kehittämisprojektissa (LYHTY 2003-2004) kehitettyihin harjoittelun laatukriteereihin, Sosiaali- ja terveysministeriön Terveysalan koulutuksen työsuosittaminen ja ohjattu harjoittelu –suositukseen, tutkimustietoon ja käytännön toimijoiden kokemustietoon. Laatusuosittelusten tarkoituksena on kehittää harjoittelun toteutusta ja arviointia sekä yhtenäistää harjoittelun ohjauksen käytänteitä. (Pohjois-Savon alueellinen opiskelijaohjauksen yhteistyöverkosto 2010, 5; Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2016a.)

Merkittävä osa opiskelijan ammatillisuuden, osaamisen ja työelämätaitojen kehittymisestä terveysalan ammatillisessa koulutuksessa tapahtuu ammattitaitoa edistävänä harjoitteluna työpaikoilla. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä suositusten tavoitteena on taata turvallinen ja laadukas harjoittelu. (Pohjois-Savon alueellinen opiskelijaohjauksen yhteistyöverkosto 2010, 5; Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2015a.)

Opiskelijan laatuvaatimuksena on, että harjoittelu toteutuu tavoitteiden mukaisesti ja edistää opiskelijan ammatillista kasvua. Opiskelijan tulee tutustua ennen harjoittelun alkua harjoitteluyksikköön internetin ”oppimisympäristökuvauksista”. Opiskelija tulee tutustumaan ennen harjoittelun alkua harjoitteluyksikköön. Opiskelijan pitää olla opiskellut perustiedot ja –taidot harjoitteluyksikössä tarvittavasta asiantuntijuusalueesta. Opiskelijan tulee olla suorittanut harjoittelujakson edellyttämät opinnot opetussuunnitelman mukaisesti. Opiskelijan pitää osallistua harjoittelupaikan perehdytykseen, olla aktiivinen ja itseohjautuva, pyytää palautetta sekä noudattaa työelämän pelisääntöjä ja turvallisuusohjeita. Opiskelija laatii ennen harjoitteluun tuloa osaamisestaan lähtötasokuvauksen ja harjoittelun tavoitteet, joita hän tarkentaa harjoittelujaksonsa aikana oman ohjaajansa kanssa. Opiskelijan tulee olla aktiivinen ja oma-aloitteinen opiskelus-

saan ja vastata laadittujen tavoitteiden saavuttamisesta. Opiskelijan tulisi harjoittelun aikana olla tietoinen omasta osaamisestaan, tunnistaa vahvuutensa ja kehittämistarpeensa sekä osata arvioida kriittisesti omaa toimintaansa. Opiskelijan pitää uskaltaa pyytää palautetta ohjaajaltaan sekä kyetä ottamaan palautetta vastaan omasta toiminnastaan ja oppimisestaan sekä harjaantumaan antamaan myös palautetta vastavuoroisesti ohjaajalleen. Opiskelijan tulee noudattaa työelämän sääntöjä, kuten vaitiolovelvollisuutta, pukeutumisohjeita, poissaoloja, turvallisuusohjeita ja työajasta annettuja lakeja. (Pohjois-Savon alueellinen opiskelijaohjauksen yhteistyöverkosto 2010, 15; Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2015a.)

Opiskelijaohjaaja mahdollistaa ja varmistaa yhdessä opettajan kanssa opiskelijan laadukkaan harjoittelun toteutumisen ja opiskelijan oppimisen. Ohjaajan pitää sitoutua organisaation strategioihin, toimintamalleihin ja ohjeistuksiin. Ohjaaja toimii positiivisena ammatin roolimallina opiskelijalle ja on vastuussa opiskelijan ohjauksesta ja sen jatkuvuudesta. Ohjaaja luo avoimen ja turvallisen ilmapiirin oppimiselle. Ohjaaja käy lähtötaso- ja tavoitekeskustelun harjoittelujakson alussa opiskelijan kanssa ja ohjaa opiskelijaa laatimaan oppimisen tavoitteet ja tukee häntä niiden saavuttamisessa. Ohjaaja ohjaa opiskelijaa teorian ja käytännön tietojen yhteensovittamisessa sekä osoittaa opiskelijalle tavoitteiden mukaisia oppimistilanteita ja antaa kehittymishaasteita. Ohjaaja antaa ja vastaanottaa palautetta ja hän puuttuu opiskelijan toiminnassa ilmeneviin epäkohtiin. Ohjaaja on riittävän ammattitaitoinen kliiniseltä osaamiseltaan sekä arvioi toimintaansa ohjaajana ja ammattihenkilönä. Ohjaajan tulee ylläpitää ja kehittää ammatti- ja ohjaustaitojaan. (Pohjois-Savon alueellinen opiskelijaohjauksen yhteistyöverkosto 2010, 17.)

2.3.3 Osaston TF1 opiskelijaohjaus

Turun ammattikorkeakoulun fysioterapiaopiskelijat varaavat harjoittelupaikan sähköisestä varausjärjestelmästä, Jobstepista. Harjoittelupaikkojen esittelyt ovat osastojen ja poliklinikoiden sivuilla ja yksiköiden yhteyshenkilöt löytyvät Jobstepistä. Opiskelijoiden tulee muistaa päivittää Jobstepissa oleva CV ennen harjoittelua. CV:ssä tulee olla kuvaus aikaisemmista opinnoista ja harjoittelupaikoista, siellä opituista asioista sekä alustavat tavoitteet harjoittelujaksolle, jotta ohjaajat pystyvät suunnittelemaan opiskelijan harjoittelua yksilöllisesti. VSSHP:n sivuilta löytyy ohjeet CV:n täyttämiseen. VSSHP:ssä opiskelijoita pyydetään hankkimaan VRK-kortti ennen työssäoppimisen alkua. VRK-

kortti on sähköinen tunnistaminen Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä, jossa käytetään sähköistä potilastietojärjestelmää, jonka vuoksi potilastietojen käsittely edellyttää tietojärjestelmä oikeuksia. (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2015b.)

Osastolle TF1 harjoittelujaksolle tulevilta opiskelijoilta odotetaan kykyä toimia nopea-tempoisessa akuuttisairaалassa sekä innostunutta ja aktiivista otetta, oma-aloitteisuutta ja rohkeutta kysyä ja kyseenalaistaa. Tyksin monipuolisessa ja haasteellisessa työympäristössä on mahdollisuus oppia akuuttivaiheen fysioterapiaa erilaisin ohjaus- ja harjoitusmenetelmin monien eri potilasryhmien kanssa perus- tai syventävällä jaksolla. (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2014b.)

Opiskelijan tulee kerrata harjoittelujaksoon liittyvä teoria- ja käytännön kurssimateriaali ennen harjoittelun alkamista, jolloin hänen tietotaidot ovat harjoittelujakson vaatimalla tasolla. Opiskelija osallistuu ennen harjoittelua orientaatio päivään, jolloin hän saa ohjaajaltaan tietoa harjoittelujaksoon liittyvästä materiaalista. Opiskelijan tulee tutustua ennen harjoittelua Käypä hoito –suositukseen, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hoitoreitteihin, To-Miin (Toimintakyvyn mittareihin) sekä <http://www.fysioterapia.net> internet sivuihin. Näihin löytyy linkit VSSH:n Fysioterapia TF1 sivuilta. (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2014b.)

Opiskelijan tavoitteena harjoittelun aikana on oppia tutkimaan, arvioimaan, testaamaan ja toteuttamaan laaja-alaisesti monien eri potilasryhmien fysioterapiaa. Hän oppii apuvälinetarpeen arviointia, sen käytön ohjausta ja harjoittamista. Opiskelija oppii hengitysfysioterapian eri menetelmiä ja hengitysharjoituslaitteiden tarpeen arviointia ja ohjausta. Ja lisäksi harjoittelun aikana oppii työskentelemään monialaisessa oppimisympäristössä, vuorovaikutustaitoja sekä sähköistä dokumentointia. (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2014b.)

Osastolla TF1 on käytössä perehdytysdiat yhteisesti sovituista asioista, jota ei löydy yleisesti internetistä. Diojen runko on yhteinen koko fysioterapiayksikössä, mutta jokaisen osaston osastonhoitaja on muokannut niistä osastolleen sopivat. Dioja joudutaan muokkaamaan usein muuttuvien asioiden ja käytäntöjen vuoksi. Diat sisältävät osastokokouksen, tiimipalaverit, työajan, työvuorolistat, tauot työajalla, äkillisen poissaolon, tiimit, vastualueet, perehdytyksen, opiskelijat, kirjaamisen, apuvälineasiat, moniammatillisen yhteistyön ja TYHYn.

Osastolla TF1 käytetään VSSHP:n yhteistä perehdytysuunnitelmamallia (liite 1), jota sovelletaan ja käytetään myös opiskelijan perehdytyksessä. Malli sisältää yleisperehdytys osion ja toimi-, palvelu- ja tulosaluekohtaisen perehdytyksen osion.

Turun ammattikorkeakoulun fysioterapiaopiskelijan opetussuunnitelmaan kirjattu koulutuksen rakenne sisältää teoriaopiskelua ja käytännön taitojen harjoittelua. Opiskelijan taitojen karttuessa opiskelijan tulee osata soveltaa teoreettista osaamistaan yhä haasteellisemmissä potilastilanteissa teorian toimiessa fysioterapian suunnittelun ja toteutuksen perustana. Opiskelu tapahtuu koulussa, harjoittelupaikoissa, itsenäisesti ja ryhmissä keskustellen ja harjoitellen, jolloin opiskelijan harjaantuu myös vuorovaikutus- ja tiimityöskentelytaidoissaan. (Turun ammattikorkeakoulu 2015.)

Harjoittelujaksosta annettava palaute on tärkeää, koska VSSHP haluaa kehittyä jatkuvasti oppimisympäristönä ja opiskelijaohjauksen antajana. Näin ohjaajat pystyvät tukemaan mahdollisimman hyvin opiskelijoita saavuttamaan sosiaali- ja terveysalan nykyiset ja tulevat ammattitaitovaatimukset. Harjoittelun lopuksi opiskelijat antavat opiskelijapalautteen sähköisessä muodossa, joka tehdään VSSHP:n internetsivuilla. (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2014c.)

3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTE

Tässä opinnäytetyössä kehitetään Tyksin osaston TF1 fysioterapiaopiskelijoiden laadukasta koulutusohjelmaan kuuluvaa ohjattua harjoittelua. Opinnäytetyössä on tarkoitus ymmärtää ja oppia minkälainen on laadukas fysioterapiaopiskelijan ohjauksen rakenne.

Tavoitteena on kuvata koko harjoittelun kattava fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi osastolle TF1. Opinnäytetyön tuloksena syntyvän ohjausprosessin avulla kehitetään harjoittelun ohjausta ja sen yhdenmukaisuutta. Valmis prosessi tulee VSSHP:n internetsivuille ohjaavien fysioterapeuttien, opiskelijoiden, ohjaavien opettajien ja muiden ohjausprosessista kiinnostuneiden saataville.

Tutkimusongelmat opinnäytetyössäni:

1. Miten opiskelijan kehittyminen ja oppimisen tukeminen toteutuvat osastolla TF1?
2. Miten ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistaminen toteutuvat osastolla TF1?
3. Miten opiskelijan kehittymistä ja oppimisen tukemista tulee kehittää osastolla TF1?
4. Miten opiskelijan ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistamista tulee kehittää osastolla TF1?

4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS JA MENETELMÄT

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana on Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiri. Organisaatiolta on saatu vaatimusten mukainen tutkimuslupa (liite 2). Seuraavissa kappaleissa kuvataan opinnäytetyön toteutusta mukaillen kehittävän työntutkimuksen kehittämismenetelmää.

4.1 Kehittävä työntutkimus opinnäytetyön menetelmänä

Kehittävä työntutkimus syntyi pitkälti tarpeesta asettaa toimiva ja ajatteleva työntekijä työprosessin analyysin ja käytännöllisen kehittämisen keskipisteeksi (Engeström 1995, 36). Kehittävän työntutkimuksen tehtävänä on asettaa työntekijöille tehtäviä työnsä, toisin sanoen tuotetun havaintoaineiston, analysoimiseksi ja uuden toimintamallin muodostamiseksi ja soveltamiseksi. Tämä näkyy opinnäytetyössä siten, että ohjausprosessia näytetään sen työstämisvaiheessa osaston TF1 fysioterapeuteille ja heiltä toivotaan palautetta ja kehittämisideoita prosessiin. Tehtävänä on myös muovata ja tarjota työntekijöille käsitteellisiä välineitä näiden tehtävien suorittamiseksi, jolla tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä opiskelijaohjauksen prosessia. (Engeström 1995, 126.)

Kehittävä työntutkimus yhdistää tutkimuksen, käytännön kehittämistyön ja koulutuksen. Tämän mallin avulla ei tuoteta työpaikoille ulkoapäin valmiita ratkaisuja, vaan sen avulla muokataan työyhteisön sisällä välineitä toiminnan erittelyyn ja uusien mallien suunnitteluun. (Engeström 1995, 12.)

Tämä opinnäytetyö perustuu uudistamistarpeeseen, koska halutaan saada fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi osastolle TF1 ja samalla Varsinais-Suomen sairaanhoidopiirin internetsivuille. VSSH:ssä kuvataan osastoille saman mallin mukaisia opiskelijaohjauksen malleja, jolloin linja on yhtenäinen.

Perinteiset oppimisteoriat olettavat, että opittavat asiat ovat 'valmiina' tarjolla oppikirjoissa, kokeneempien ja taitavampien työntekijöiden työkäytännöissä tai yhteiskunnan kulttuurivarannossa. Kehittävä työntutkimus kohdistuu laadullisiin muutoksiin työssä ja organisaatioissa ja työn laadullista muutosta ei voi ymmärtää pelkästään valmiina olevan tiedon ja kokemuksen omaksumisena. Työn laadulliselle muuttumiselle on ominaista niin sanotusti 'hyppy tuntemattomaan'. Tämänlainen muutos pakottaa työyhteis-

sön kirjaimellisesti oppimaan jotakin, mitä ei ole vielä olemassa. (Engeström 1995, 87; Engeström 2004, 20.)

Uusia toimintamalleja tuottavan oppimisen ymmärtämiseksi ja hallitsemiseksi tarvitaan uudenlaista oppimisteoriaa. Ekspansiivinen oppimisteoria pyrkii vastaamaan tähän tarpeeseen. Ekspansiivisen oppimisen tärkeä tunnuspiirre on, että oppimisen kohteena on kokonainen toimintajärjestelmä ja sen laadullinen muutos. Tässä opinnäytetyössä on tarkoitus ymmärtää ja oppia minkälainen on laadukas fysioterapiaopiskelijan ohjauksen rakenne ja kuvata sen pohjalta osastolle TF1 fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi. Ekspansiivista oppimista voidaan kuvata avoimena syklinä tai spiraalina, joka johtaa toimintajärjestelmän laadulliseen muuttumiseen. (Engeström 1995, 87-88.) Spiraali kertoo siitä, että tämä opinnäytetyöprosessi ja myös sen tuotos sisältää jatkuvaa uudelleenmuotoilua ja sitä muunnetaan aina tilanteen mukaan.

4.2 Kehittämistyöhön osallistujat

Tämän opinnäytetyön kehittämisen kohde on fysioterapiaopiskelijan ohjauksen toteutus ja eteneminen osastolla TF1 Tyksissä. Osastolla TF1 työskentelee n.20 fysioterapeuttia. Osaston fysioterapeutit antavat fysioterapiapalveluja Tyksin useilla eri osastoilla. Potilaita hoidetaan sydänkeskuksessa, teho-osastolla, sisätautiosastoilla, keuhkosastoilla, infektio-osastolla, korvaosastolla, munuaisosastolla, plastiikkakirurgian- ja yleiskirurgian osastoilla, urologian osastolla, vatsaelinkirurgian osastoilla, verisuonikirurgian osastolla, naistentautien- ja synnytysvuodeosastoilla sekä syöpä- ja reumataudeilla.

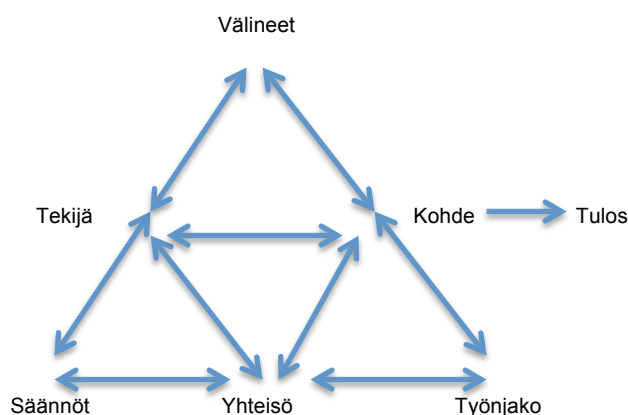
Opinnäytetyön kohderyhmäksi valikoitui osaston TF1 fysioterapeutit/osastonhoitaja (N=21) ja senhetkiset Turun ammattikorkeakoulussa opiskelevat fysioterapeutit, jotka olivat suorittaneet harjoittelunsa osastolla TF1 (N=17). Osaston TF1 fysioterapeutit ja osastonhoitaja osallistuivat kyselytutkimukseen ja työkokoukseen. Osastonhoitaja ei päässyt fyysisesti paikalle työkokoukseen, mutta osallistui työkokouksessa nousseisiin kehittämisideoihin sähköpostin välityksellä. Opiskelijat osallistuivat vain kyselytutkimukseen. Muistutus kyselystä lähetettiin fysioterapeuteille kerran ja opiskelijoille 2 kertaa. Muistutukset eivät muuttaneet kyselyyn vastanneiden määrää. Lopulta kyselyyn vastasi 18 fysioterapeuttia/osastonhoitaja sekä 7 opiskelijaa eli vastaajia oli yhteensä 25.

4.3 Toimintajärjestelmän malli

Kehittävä työntutkimus on suomalainen lähestymistapa työn ja organisaatioiden tutkimiseen ja kehittämiseen (Engeström 1995, 11). Kehittävän työntutkimuksen toimintajärjestelmän malli sopii sovellettavaksi tähän opinnäytetyöhön, koska tämä lähestymistapa on osallistava.

Engeström on kehittänyt toimintajärjestelmän mallin, jonka avulla työtä tarkastellaan työn tekemiseen ja tuloksen saavuttamiseen tarvittavien osatekijöiden kokonaisuutena. Tämän niin sanotun systeemimallin mukaan muutokset yhdessä toimintajärjestelmän osassa tuottavat muutoksia myös sen muihin osiin. (Työterveyslaitos 2015.)

Seuraavassa on kuvattu kaaviona Engeströmin toimintajärjestelmän yleinen malli (Engeström 1995, 47).

Kuvio 1. Toimintajärjestelmän malli (Engeström 1995,47).

Engeströmin toimintajärjestelmän mallin tulosta voidaan käyttää kun tarkastellaan sitä muutosta, mitä ohjausprosessin käyttöönotto on saanut aikaan työyhteisön opiskelija-ohjauksessa.

Toimintajärjestelmän mallissa välineillä tarkoitetaan konkreettisia työkaluja, laitteita ja järjestelmiä sekä erilaisia malleja, teorioita, käsitteitä ja toimintatapa- ja prosessikuvaus, joilla kohdetta työstettiin ja työn tulos tuotettiin. Tässä opinnäytetyössä välineitä olivat muun muassa kyselytutkimus, aikataulut, lähdekirjallisuus ja Engeströmin toimintajärjestelmän malli.

Työnjaolla määritetään työtä tekevän tiimin keskinäistä työnjakoa sekä sitä, mitä osaa kohteesta juuri kyseinen tiimi tuottaa suhteessa organisaation muihin toimijoihin ja ul-

kopuolisiin yhteistyökumppaneihin (=yhteisö). Kehitettävä malli vaikuttaa tiimin keskinäiseen työnjakoon. Se yhtenäistää ja helpottaa fysioterapeuttien työtä.

Yhteisön muodostavat yhteistyökumppanit, joita tiimi tarvitsee työnsä suorittamiseen (Työterveyslaitos 2015). Tässä opinnäytetyössä yhteisöön kuuluivat opinnäytetyön tekijä, opinnäytetyötä ohjaavat opettajat, opinnäytetyöstä palautetta antava Ylemmän ammattikorkeakoulun (YAMK) opiskelukollegat sekä kyselytutkimukseen osallistuvat eli osaston TF1 fysioterapeutit sekä Turun AMK:ssa opiskelevat fysioterapeutit, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa osastolla TF1.

Säännöt ovat työpaikan kirjoitettuja ja kirjoittamattomiakin työtä ohjaavia sääntöjä, sopimuksia, normeja, ohjeita, velvoitteita ja lakeja. Työn häiriötilanteiden, ongelmien tai uudistamistarpeiden tarkastelu toimintajärjestelmän avulla on kannattavaa, koska silloin saadaan huomio kohdistettua koko toiminnan rakenteeseen, yhteisten toimintatapojen toimivuuteen ja toiminnassa tapahtuvien muutosten monitahoisuuteen. (Työterveyslaitos 2015.) Säännöillä tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä muun muassa Tyksin fysioterapeuttien velvollisuutta ohjata opiskelijoita sekä sairaalassa tehtävää työtä ohjaavat arvot. Tämän vuoksi on tärkeää, että kaikilla fysioterapiaopiskelijoilla on yhteinen opiskelijaohjauksen malli, jolloin he saavat yhdenmukaista opetusta.

Tekijöillä tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä työyhteisöä. Tekijöiden eli työyhteisön toimintaa kuvataan ja tarkastellaan tietyn kohteen parissa esimerkiksi potilaiden parissa työskentelevän työyhteisön (=tekijät) toimintaa. Tässä opinnäytetyössä sillä tarkoitetaan opiskelijaohjaukseen liittyvää toimintaa, jota ohjaa osaston TF1 fysioterapeutit.

Kohde määritellään vastaamalla kysymyksiin, mitä tuotetaan, kenelle ja miksi. Kohde on se konkreettinen palvelukokonaisuus, jonka tekijät työllään tuottavat (=mitä). Kohdetta hahmotettaessa on yhteisesti keskusteltava siitä, miten kukin ymmärtää toiminnan merkityksen laajemmin, asiakkaalle, organisaatiolle ja yhteiskunnalle (= kenelle ja miksi). Työn kohde muodostaa kriteerin toimintajärjestelmän toimivuudelle ja muutosten arvioinneille. Keskeistä on se, miten muut toiminnan elementit tukevat kohteen tuottamista ja odotetun tuloksen saavuttamista. Toimintajärjestelmällä mallinnus tapahtuu parhaiten keräämällä aineistoa ja kuvauksia konkreettisista työtilanteista, joita tarkastellaan mallin avulla yhdessä työyhteisön kanssa. (Työterveyslaitos 2015.) Kohteella tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä opiskelijaohjauksen prosessia. Prosessi tuotetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin osastolle TF1.

4.4 Kehittämismenetelmät – kysely ja työkokous

Tämän opinnäytetyön lähestymistapa on osallistava, jossa työntekijät analysoivat ja muuttavat omaa työtään. Työntekijät pääsivät osalliseksi analysoimaan omaa työtään ja opiskelijaohjaustaan osallistumalla kyselytutkimukseen sekä työkokoukseen.

Tutkimuksen tiedonkeruumenetelmä oli webropol® - kysely (liite 3), joka esitettiin opinnäytetyön pienryhmässä kuntoutuksen YAMK opiskelijoilla. Kysely toteutettiin anonyymikyselynä, joten vastausten mukana ei tallentunut vastaajan henkilökohtaisia tietoja, josta yksittäisen vastaajan olisi voinut tunnistaa.

Kyselylomakkeen saatteessa (liite 4) kerrottiin opinnäytetyön tarkoituksesta, tavoitteesta, toteutuksesta ja raportoinnista. Kyselyyn osallistuminen oli vapaaehtoista. Kysely suoritettiin marras-joulukuussa 2015.

Kyselylomakkeen kysymykset jaettiin osa-alueisiin Merja Jokelaisen (2013) väitöskirjasta saatujen tulosten mukaan. Väitöskirjan tulosten mukaan toimiva opiskelijaohjaus kohdistuu seuraaviin osa-alueisiin: opiskelijan kehittyminen ja oppimisen tukeminen sekä ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistaminen.

Kyselyssä kartoitettiin työntekijöiden ja opiskelijoiden näkemyksiä siitä, miten opiskelijan ohjauksen osa-alueet toteutuvat tällä hetkellä osastolla TF1 ja mitä opiskelijaohjauksen osa-alueita tulisi kehittää. Kyselylomakkeen avulla osaston TF1 fysioterapeutit analysoivat mikä on heidän mielestään laadukasta fysioterapiaopiskelijan ohjausta. He saivat miettiä ja analysoida samalla omaan työtään ohjaajina ja koko ohjausprosessin sujuvuutta. Kyselyyn vastaaminen toi mielteitä vastaajalle tämänhetkisestä ohjauksen rakenteesta ja kehittämisideoista.

Kyselytutkimuksen vastausten ja Jokelaisen (2013) väitöskirjan tulosten pohjalta kuvattiin ensimmäinen versio fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessista. Tämän jälkeen pidettiin osaston TF1 fysioterapeuteille työkokous, jossa he antoivat palautetta ja kehittämisideoita työn alla olevasta prosessista. Työkokouksen teemat syntyivät kyselytutkimuksesta nousseiden vastausten perusteella. Kyselytutkimukseen ja työkokoukseen osallistumalla työntekijät pääsivät osalliseksi opiskelijaohjauksen prosessin työstämiseen sekä sen lopputulokseen ja tällä tavalla pääsivät vaikuttamaan omaan työhönsä kuuluvaan opiskelijaohjaukseen.

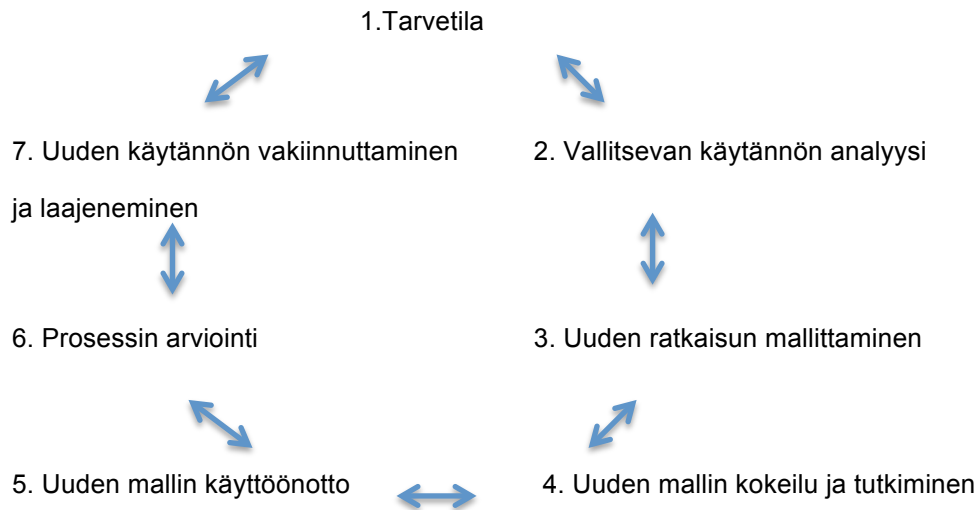
Ohjausprosessin työstämisen aikana osaston TF1 fysioterapeuttien palautetta ja kehittämisideoita kuultiin työkokouksessa ja nämä vaikuttivat lopulliseen toimintamallin eli fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessin syntyyn.

4.5 Kehittämistyön eteneminen

Opinnäytetyön toteutus aikajärjestyksessä:

1. Nykytilan kartoittaminen: Nykytilaa kartoitettiin etsimällä tutkimuksia, väitöskirjoja, teoksia, pro graduja ja opinnäytetöitä liittyen laadukkaaseen ohjaukseen ja sen kehittämiseen.
2. Kaksoissidos eli uuden luomista analyysillä vanhan tilalle: Kyselytutkimuksen tulokset analysoitiin, kehitettiin opiskelijaohjauksen prosessia kyselytutkimuksen ja työkokouksen kehittämisideoiden perusteella.
3. Uuden toimintamallin luominen: Kuvattiin opiskelijaohjauksen prosessimalli.
4. Käyttöönotto: Valmiista ohjausprosessista kerrotaan osaston TF1 fysioterapeuteille koulutus- ja esitystilaisuudessa syksyllä 2016, jonka jälkeen ohjausprosessi on tarkoitus ottaa työkaluksi Tyksin osastolle TF1 opiskelijaohjaukseen.
5. Jalkauttaminen: Ohjausprosessi lähetetään Tyksin kaikkien fysioterapiaosastojen osastonhoitajille.

Kehittävän työntutkimuksen prosessi etenee mallin mukaan seuraavanlaisesti:

Kuvio 2. Kehittävän työntutkimuksen prosessi ja ekspansiivisen oppimisen kehä. (Engström 2004, 61.)

Opinnäytetyö toteutettiin toukokuu 2015 – elokuu 2016 välisenä aikana. Alla olevaan taulukkoon on kuvattu kootusti kehittämistyön aikataulu ja eteneminen kehittävän työntutkimuksen prosessin vaiheiden mukaisesti.

Taulukko 1. Kehittämistyön aikataulu ja vaiheet.

Milloin?	Mitä?	Miten?	Kehittävän työntutkimuksen vaihe
Maaliskuu 2015	Taustatekijöihin tutustuminen	Osaston TF1 ja VSSHP:n tämänhetkiseen opiskelijaohjaus materiaaliin perehtyminen – fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi puuttuu.	Tarvetila
Huhtikuu – toukokuu 2015	Opinnäytetyön suunnitelma	Aiheeseen perehtyminen, kirjallisen suunnitelman laatiminen, tutkimusluvan hakeminen, sopimus toimeksiantajan kanssa, suunnitelmaseminaari.	
Elokuu – joulukuu 2015	Kyselytutkimus – Miten opiskelijaohjauksen osa-alueet toteutuvat osastolla TF1 ja miten niitä voisi kehittää?	Kyselytutkimuksen laatiminen. Kyselyyn vastasi osaston TF1 fysioterapeutit (18) ja AMK:n opiskelijat (7), jotka olivat suorittaneet harjoittelunsa osastolla TF1.	Vallitsevan käytännön analyysi (nykytilan kartoitus)
Lokakuu – joulukuu 2015	Viitekehys	Kirjallisuuteen perehtyminen: viimeaikaiset tutkimukset, väitöskirjat, pro gradut, opinnäytetyöt ja muut teokset sekä Tyksissä/osastolla TF1 käytössä olevat ohjeet. VSSHP:n opetuskoordinaattorilta tärkeää tietoa VSSHP:n käytännöistä.	
Tammikuu 2016	Ensimmäinen versio opiskelijaohjaus prosessista	Kirjallisuuden ja kyselytutkimuksen perusteella prosessin ensimmäisen version kuvaaminen.	Uuden käytännön mallintaminen
Helmikuu 2016	Työkokous	Osaston TF1 fysioterapeuttien kanssa opiskelijaohjaus prosessin kehittäminen ja muokkaaminen. Osastonhoitaja ei päässyt työkokoukseen, joten hänen kanssaan keskusteltiin kehittämisideoista sähköpostin välityksellä.	
Maaliskuu 2016	Opinnäytetyön seminaari	Opinnäytetyön esittäminen Porin AMK:n seminaaritalaisuudessa. Palautetta hyödynnettiin kirjoittamisessa ja prosessin viimeistelyssä.	Uuden mallin kokeilu ja tutkiminen
Maaliskuu – elokuu 2016	Opiskelijaohjausprosessin viimeistely	Opinnäytetyön raportin tulosten ja johtopäätösten kirjoittaminen sekä opiskelijaohjausprosessin viimeistely.	Prosessin arviointi
Syysy 2016	Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessin käyttöönotto	Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi käyttöönotto osastolla TF1. Prosessia arvioidaan edelleen. Prosessia päivitetään säännöllisesti, koska fysioterapeutin työ Tyksissä muuttuu ja kehittyy jatkuvasti.	Uuden mallin käyttöönotto ja vakiinnuttaminen
2017 -	Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessin laajeneminen	Tyksin muut fysioterapiaosastot huomaavat ohjausprosessin hyödyllisyyden ja muokkaavat sitä omalle osastolleen sopivaksi.	Uuden mallin laajeneminen

5 AINEISTON ANALYYSI JA TULOKSET

Kyselytutkimuksen vastausprosentiksi muodostui 66%, mutta opiskelijoiden osuus vastanneista oli vain 18%. Vastausten määrän vuoksi tulosten tulkinta toteutettiin kuvailevasti.

Taulukko 2. Kyselyyn osallistuneiden fysioterapeuttien (n=18) työkokemus ja opiskelijaohjaus vuosina.

Työkokemus fysioterapeuttina vuosina	Työkokemus Tyksissä fysioterapeuttina vuosina	Kokemus opiskelijoiden ohjaajana vuosina
0-7v. 5	0-7v. 5	0-7v. 7
8-14v. 1	8-14v. 3	8-14v. 3
15-22v. 4	15-22v. 5	15-22v. 5
23-30v. 4	23-30v. 3	23-30v. 2
31-38v. 3	31-38v. 2	31-38v. 1
yli 39v. 1	yli 39v. 0	yli 39v. 0

Vastanneista noin puolella on työkokemusta fysioterapeuttina alle 20 vuotta ja toisella puolella yli 20 vuotta. Mielenkiintoista oli se, että viiden vuoden työkokemuksesta hyppättiin suoraan 14 vuoden työkokemukseen. Yli neljänneksellä oli työkokemusta kertynyt jo yli 30 vuotta. Työkokemus Tyksissä ei ollut kuitenkaan suoraan verrannollinen työkokemukseen fysioterapeuttina, koska 13 fysioterapeutilla oli Tyksistä työkokemusta alle 20 vuotta ja kuudella (6) fysioterapeutilla oli yli 20 vuotta. Tämä kertoo siitä, että useammalla Tyksissä työskentelevällä fysioterapeutilla on työkokemusta fysioterapeuttina myös muualta.

Taulukko 3. Kyselyyn osallistuneiden fysioterapeuttien (n=18) opiskelijaohjauskoulutus.

Koulutuksiin osallistuminen opiskelijoiden ohjauksessa	Lisäkoulutuksen toive opiskelijaohjauksesta
Kyllä 8	Kyllä 11
Ei 10	Ei 7

Vastaajista alle puolet oli osallistunut koulutuksiin opiskelijan ohjauksesta. Vastaajilla oli toiveita lisäkoulutukselle, joka tuli ilmi myös kyselylomakkeen avoimissa kysymyksissä.

Lisäkoulutusta opiskelijan ohjauksesta toivottiin opiskelijan erilaisista oppimistavoista, miten opettaa, miten tukea opiskelijaa oppijana sekä erityisesti *pedagogisiin taitoihin ja opiskelijoiden opetus- ja ohjausmenetelmiin* - miten suunnitella ohjausta. Pedagogisten taitojen lisäksi useampi toivoi koulutusta *opiskelijoiden arviointiin, palautteen antamiseen, sekä ICF:n käyttöön*.

5.1 Vallitsevan käytännön analyysia kyselyllä

Kyselylomakkeen vastaukset jaettiin opiskelijaohjauksen osa-alueiden mukaan: opiskelijan kehittyminen ja oppimisen tukeminen sekä ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistaminen.

Kyselylomakkeen muuttujia mitattiin 5-portaisella Likert-asteikolla (1=en osaa sanoa, 2=täysin eri mieltä, 3=jonkin verran eri mieltä, 4=jonkin verran samaa mieltä ja 5=täysin samaa mieltä). Kaikki vastaajat eivät osaa välttämättä vastata jokaiseen kysymykseen, jonka vuoksi yksi vastausvaihtoehto oli 'En osaa sanoa' ja jokaiseen kysymykseen haluttiin vastaus. (Burns & Grove 2001, 431.)

Tutkimuksen aineiston analyysiin käytettiin webropolin omaa ohjelmaa, joka kertoi vastauksien määrän yhteensä, keskiarvot sekä erotteli fysioterapeuttien ja ohjaajien vastaukset.

5.1.1 Opiskelijan kehittyminen ja oppimisen tukeminen

Opiskelijan kehittyminen ja oppimisen tukeminen harjoittelujaksolla sisältää kannustavan ilmapiirin ja oppimisympäristön luomisen, hyvin valmistautuneet ohjaajat ja opiskelijat, hyvät vuorovaikutussuhteet, suunnitellut ja riittävät oppimismahdollisuudet, ohjaajan opetussuunnitelmaan tutustumisen, palautekeskustelut ja arvioinnit, yksilölliset kehittymismahdollisuudet sekä tavoitteellisen oppimispolun. (Jokelainen 2013, 31-32.)

Taulukko 4. Opiskelijan kehittymistä ja oppimisen tukemista edistäviä tekijöitä.

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yhteensä	Keskiarvo (Likert-asteikko 1-5)
Ohjaaja ja opiskelija keskustelvat yhdessä harjoittelun tavoitteista	0	1	0	2	22	25	4,8
Opiskelija saa riittävää perehdytystä työyksikön tiloihin	0	0	2	8	15	25	4,52
Opiskelijaohjaus koetaan tärkeäksi osaksi fysioterapeutin työtä	1	0	1	8	15	25	4,44
Osastolla vallitsee opiskelijamyönteinen ilmapiiri	0	0	0	10	15	25	4,6
Ohjaaja sitoutuu opiskelijaohjaukseen	0	0	0	6	19	25	4,76

Kyselyyn vastasi seitsemän fysioterapeuttiopiskelijaa (n=7) ja 18 fysioterapeuttia (n=18). Kyselytutkimuksessa nousi positiivisesti esiin muun muassa ohjaajan ja opiskelijan yhteiset keskustelut harjoittelun tavoitteista (ka 4,8), opiskelijan riittävän perehdytyksen työyksikön tiloihin (ka 4,52) ja opiskelijaohjauksen kokemisen tärkeäksi osaksi fysioterapeutin työtä (ka 4,44). Reilusti yli puolet kaikista vastanneista olivat täysin samaa mieltä edellä mainittujen asioiden kanssa. Mielenkiintoista oli kuitenkin, että kaikkiin edellä mainittuihin kysymyksiin oli kuitenkin yksi (1) tai useampi opiskelija valinnut vaihtoehdoksi täysin eri mieltä tai jonkin verran eri mieltä, kun taas fysioterapeuteilla ei ollut yhtään vastausta näihin kohtiin.

Edellisten lisäksi kaksi huomion arvoista asiaa, jotka nousivat kyselyssä hyvin esiin oli osastolla vallitseva opiskelijamyönteinen ilmapiiri (ka 4,6) sekä ohjaajan sitoutuminen ohjaukseen (ka 4,76), joihin kukaan ei ollut vastannut täysin eri mieltä eikä jonkin verran eri mieltä ja yli puolet vastaajista olivat täysin samaa mieltä.

Taulukko 5. Opiskelijan kehittymisen ja oppimisen tukemisen kohteita.

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yhteensä	Keskiarvo (Likert-asteikko 1-5)
Ohjaaja tutustuu opiskelijan teorian tietoihin liittyen tulevaan harjoitteluun	3	5	11	5	1	25	2,84
Ohjaaja tutustuu opiskelijan opetussuunnitelmaan ennen ohjatun harjoittelun alkua	4	2	9	8	2	25	3,08
Olen tyytyväinen arviointikäytäntöön	1	3	9	7	5	25	3,48
Arviointitilanteet ovat toimivia	1	0	7	13	4	25	3,76

Heikompina asioina kyselystä nousi esiin ohjaajan tutustumisen opiskelijan teorian tietoihin liittyen tulevaan harjoitteluun (ka 2,84) ja ohjaajan tutustumisen opiskelijan opetussuunnitelmaan ennen harjoittelun alkua (ka 3,08). Tämä oli mielenkiintoista, koska molemmat ovat tärkeitä harjoittelun onnistumiselle ja varsinkin opetussuunnitelmaan tutustumista pidettiin fysioterapeuttien keskuudessa tärkeänä, mutta koettiin, että siihen ei aina riitä aika. Ajan riittämättömyys tuli esille kyselyn avoimessa kommenttikentässä.

”Suurin osa valitsemistani täysin ei mieltä vastauksistani johtuivat ohjaajien ajan puutteesta. Ohjaajat ovat ylikuormittuneita, mutta yrittävät silti ohjata mahdollisimman hyvin oppilasta.”

Edellisten lisäksi heikompina asioina nousi esiin tyytyväisyys arviointikäytäntöön (ka 3,48) ja toimivat arviointitilanteet (ka 3,76). Mielenkiintoista oli se, että vain yksi (1) fysioterapeutti oli täysin tyytyväinen arviointikäytäntöön ja kolme (3) fysioterapeuttia olivat täysin tyytymättömiä arviointikäytäntöön. Kukaan opiskelijoista ei ollut vastannut olevansa täysin eri mieltä ja vain yksi (1) opiskelijoista oli vastannut jonkin verran eri mieltä kun taas fysioterapeuteista kahdeksan (8) oli vastannut jonkin verran eri mieltä. Tässä kysymyksessä näkyi erityisesti fysioterapeuttien tyytymättömyys arviointikäytäntöön. Sama asia näkyi kysymyksessä toimivista arviointitilanteista, jossa myös vain 1 fysioterapeutti oli täysin samaa mieltä. Opiskelijoista viisi (5) vastaaja seitsemästä (7) oli täysin samaa mieltä, että opiskelijan loppuarviointiin valmistaudutaan huolellisesti, kun taas vain puolet fysioterapeuteista olivat täysin samaa mieltä.

”Numeerinen arviointi saisi jäädä pois, emme kuitenkaan ole saaneet pedagogista koulutusta, menee usein musta tuntuu –mielialalla!”

”Arvioinnissa numeerinen arviointi on hankalaa. Arviointilomakkeen kriteerien linkittäminen suoraan käytäntöön tuntuu yhä vielä hankalalta.”

”Arviointi liian monimutkaista/pirstaleista – vie akuutin/kiireisen osaston työajasta liikaa.”

”Numeerisiin arviointiperusteisiin selkeämpiä perusteita, ovat liian monisanaisia.”

”Sanamuotojen mietiskely oikeudenmukaiseksi opiskelijaa kohtaan vie liiaksi aikaa omasta työstämme.”

”Hyväksytty-hylätty arviointi on riittävä. Numero 1 voi vaikuttaa opiskelijan loppuelämään negatiivisesti.”

”Opettajalta emme saa tarpeeksi tukea.”

5.1.2 Ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistaminen

Opiskelijan ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistaminen harjoittelujaksolla sisältää kollegiaalisen kohtelun, ammatilliseen yhteistyöhön perustuvan ohjaussuhteen, ohjaajan monipuoliset ohjausmenetelmät, teorian tiedon yhdistämisen käytäntöön sekä kriittisen ja heijastavan ajattelutavan syventämisen. (Jokelainen 2013, 31-32.)

Taulukko 6. Opiskelijoiden ja fysioterapeuttien vastauksia ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistamisesta.

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yhteensä	Keskiarvo (Likertasteikko 1-5)
Opiskelijan ja ohjaajan yhteistyö on saumatonta	0	0	2	15	8	25	4,76
Opiskelija koetaan työyhteisön voimavarana	2	0	3	11	9	25	4
Opiskelija saa seurata tarpeeksi ohjaajan työskentelyä potilaiden parissa	1	0	2	8	14	25	4,36
Opiskelija saa riittävästi toteuttaa potilaan fysioterapiaa itsenäisesti	0	0	3	8	14	25	4,44
Opiskelija saa omia potilaita hoidettavaksi	0	0	1	1	23	25	4,88
Opiskelijaa tuetaan stressaavissa tilanteissa	1	0	1	11	12	25	4,32

Vastaajista 23/25 olivat jonkin verran tai täysin samaa mieltä, että opiskelijan ja ohjaajan yhteistyö on saumatonta (ka 4,76). Mielenkiintoista oli se, että kaksi (2) fysioterapeuttia olivat valinneet vaihtoehdoksi jonkin verran eri mieltä. Opiskelijat olivat tyytyväisempiä yhteistyöhön. Täysin samaa mieltä sen kanssa, että opiskelija koetaan työyhteisön voimavarana (ka 4) oli vain yhdeksän (9) vastaajaa ja näistä kukaan ei ollut opiskelija.

”Opiskelijasta tai ohjaajasta riippuen joko voimavara tai haitta. Yhteistyö ei ole saumatonta jos kemiat eivät kohtaa.”

”Toisella osastolla ohjaajani koki minut hyväksi avuksi ja toisessa tunsin itseni hieman ulkopuoliseksi/esteeksi ohjaajani omalle työille.”

”Monet opiskelijatoverini kokivat harjoittelun aikana, että eivät päässeet mukaan kahvipöytäkeskusteluihin ja tunsivat itsensä ulkopuoliseksi.”

Opiskelijoista kuusi (6) seitsemästä (7) olivat jonkin verran samaa mieltä tai täysin samaa mieltä, että saavat seurata tarpeeksi ohjaajan työskentelyä potilaiden parissa (ka 4,36). Mielenkiintoista oli se, että kaksi (2) fysioterapeuttia oli jonkin verran eri mieltä tämän asian kanssa ja täysin samaa mieltä oli vain 10 fysioterapeuttia. Mielenkiintoista oli myös se, kun kaksi (2) fysioterapeuttia oli jonkin verran eri mieltä, että opiskelija saa riittävästi toteuttaa potilaan fysioterapiaa itsenäisesti (ka 4,44) ja vain yhdeksän (9) fysioterapeuttia oli täysin samaa mieltä. 23/25 vastaajista oli kuitenkin täysin samaa mieltä, että opiskelija saa omia potilaita hoidettavaksi (ka 4,88).

”Opiskelijan pitää jo ensimmäisellä viikolla osallistua/hoidtaa potilasta itse ohjaajan seurannassa, koska nämähän ovat käytännön harjoittelujaksoja. Eikä tätä työtä katsomalla opi!”

Mielenkiintoista oli, että opiskelijoista vain kaksi (2) oli täysin samaa mieltä, että opiskelijaa tuetaan stressaavissa tilanteissa (ka 4,32), kun taas fysioterapeuteista 10 oli täysin samaa mieltä. Tämä on kuitenkin myönteisen oppimiskokemuksen kannalta tärkeää.

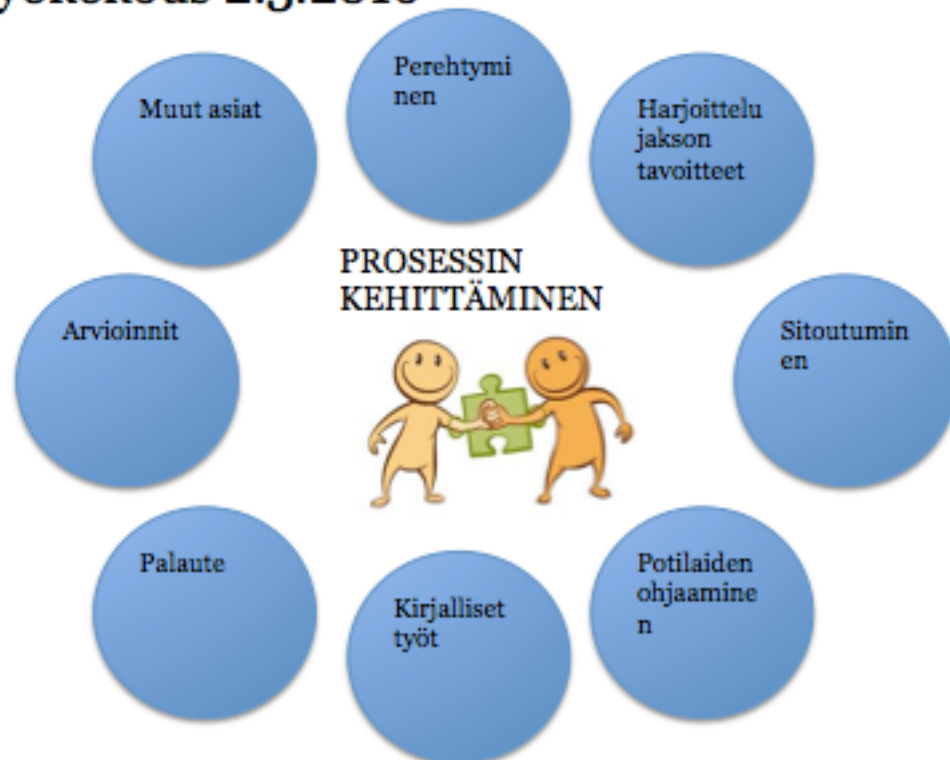
5.2 Työkokous

Työkokous pidettiin maaliskuussa 2016, johon osallistui osaston TF1 fysioterapeutit (n=18). Työkokouksessa käytiin läpi ensimmäistä versiota fysioterapiaopiskelijan ohja-

usprosessista. Ensimmäinen versio ohjausprosessista tehtiin Tuija Niekan prosessimallin mukaan kyselytutkimuksen vastausten pohjalta.

Ohjausprosessia kehitettiin teemoittain, jotka perustuivat kyselyn tuloksissa esiin nousseihin kehittämistarpeisiin. Teemoja olivat perehtyminen, harjoittelujakson tavoitteet, sitoutuminen, potilaiden ohjaaminen, kirjalliset työt, palaute, arvioinnit ja muut asiat.

Työkokous 2.3.2016

Kuva 1. Työkokous.

Seuraavassa kerrotaan työkokouksessa esiin tulleita kehittämisideoita ja muita tärkeitä asioita. Osa asioista löytyi jo ohjausprosessista, mutta niistä keskusteltiin niiden tärkeyden vuoksi ja osa asioista lisättiin ohjausprosessiin.

Perehtyminen:

- Opiskelija on tehnyt tietoturvakoulutuksen ennen harjoittelua joko kotona tai koulussa ja opiskelija tulostaa todistuksen koulutuksesta ja näyttää sen ohjaajalleen.
- Opiskelijan perehdytyskortti (liite 5) on käytössä osastonhoitajalla, mutta ei muilla ohjaajilla. Tästä käytiin enemmän keskustelua ja muutama osaston fy-

sioterapeutti jäi miettimään, että olisiko sellainen hyvä olla jatkossa kaikilla opiskelijaohjaajilla. Kovin moni ei tiennyt mikä perehdytyskortti on, joten toivottiin perehdytyskortin esittelyä.

*”Se ois hyvä olla meillä kaikilla!” ”Mistä sen saa?” ”Millainen se on?”
”Mihin kortti liittyy?”*

Harjoittelujakson tavoitteet:

- Opiskelija keskustelee harjoittelun tavoitteista ohjaajiensa ja opettajan kanssa. Harjoittelun yleisistä kokonaistavoitteista opiskelija keskustelee osastonhoitajan kanssa. Varsinaisista tavoitteista opiskelija keskustelee vain ohjaajiensa ja harjoittelua ohjaavan opettajan kanssa.
- Opiskelijalle tavoitteiden asettaminen voi olla vaikeaa. Keskusteltiin siitä, että kirjalliset tavoitteet pitää olla valmiit jo ensimmäisellä viikolla, mutta ne saavat muokkautua ja täydentyä vielä seuraavan viikon aikana, jolloin niistä keskustellaan suullisesti.

”Aikuisopiskelijat eivät olleet tietoisia, että tällainen orientaatiopäivä olisi ollut mahdollista ja se olisi kuulemma helpottanut tavoitteiden laatimista ja opiskelija ilman muuta kannattaa sitä.”

Sitoutuminen:

- Ohjaaja kertoo opiskelijalle omista ohjaus- ja toimintatavoistaan.

”Opiskelija voi kertoa minkälaisessa ohjauksessa oppii parhaiten.”

- Ohjaaja tutustuu opiskelijan teorian tietoihin.

” Olen kertonut opiskelijalle tiettyjä asioita, joita pitää kerrata etukäteen ja sitten kysyn opiskelijalta harjoittelun alkaessa, että oletko kerrannut ja se kyllä näkyy jos ei ole kerrannut.”

”Orientaatiopäivänä on hyvä kertoa opiskelijalle, että tällaisia tietoja tarvitaan kun harjoittelu alkaa.”

- Ohjaaja tutustuu opiskelijan opetussuunnitelmaan.

"Tarttis, mut ei aina kerkeä."

"Joskus opiskelija voi sanoa, että ei me olla tätä opiskeltu, jonka ohjaaja saa selvitetty opetussuunnitelmasta."

Potilaiden ohjaaminen:

- Opiskelijalle pyritään antamaan omia potilaita ohjattavaksi mahdollisimman pian eli heti ensimmäisellä viikolla jos mahdollista.

Kirjalliset työt:

- Opiskelija valitsee potilaan fysioterapiaraporttiinsa toisella ja viidennellä viikolla, jos se vaan on mahdollista.
- Ensimmäinen fysioterapiaraportti annetaan neljännellä viikolla ohjaajalle luettavaksi. Toinen raportti annetaan luettavaksi seitsemännellä viikolla.

"Potilaan valitseminen raporttiin riippuu tietenkin siitä, miten niitä potilaita on."

Palaute:

- Opiskelija antaa suullista palautetta kaikille häntä ohjanneille ohjaajille, vaikka he eivät olisikaan nimettyjä ohjaajia, koska välillä opiskelijoita ohjaavat muutkin kuin nimetyt ohjaajat.
- Kaikki opiskelijaa ohjanneet ohjaajat pyytävät suullista palautetta opiskelijoilta sekä antavat vastavuoroisesti palautetta myös opiskelijalle.

Arvioinnit:

- Pedagogiseen puoleen toivotaan koulutusta, koska koulun opettajan rooli ohjatun harjoittelun aikana on niin pieni ja vastuu on suurimmaksi osaksi ohjaajalla.
- Fysioterapiaraportin kirjoittamiseen ja arviointiin toivottiin selkeämpiä ohjeita ja kriteerejä.
- Ohjaajat toivoivat koulutuksia arvioinnista lisää.

"Olemme kuin yksi opettajista, mutta ilman pedagogista koulutusta."

”Opettajien vastuu vähenee ja meidän suurenee.”

”Opettaja mukana vain alku- ja loppukeskustelussa, muuten vain tarvittaessa ja tämä on heidän tavoite.”

”Ft-raportin arviointikriteerit kauhean monisanaisia, vaikeaselkoisia.”

”Kriteerit selkeämmiksi, ei niitä tarvitse selittää kauheilla korulauseilla.”

”Ei ole tarkoitus, että arviointiin menee 3 tuntia.”

”Koulun koulutuksissa arviointia hirveen vähän.”

”Koulutus olisi parempi järjestää Tyksin tiloissa eikä koululla.”

Muut asiat:

- Opiskelijat vaihtavat ohjaajaa/osastoa joko koko harjoittelun ajan jokaisen päivän puolella välissä tai siten he ovat ensimmäiset 4 viikkoa toisella osastolla ja seuraavat 4 viikkoa toisella osastolla.
- ICF on monelle osaston TF1 fysioterapeutille vieras käsite ja siihen kaivattiin koulutusta.

”Kaikki eivät ole päässeet koulutukseen ICF:stä.”

”Opiskelijat tykkäävät siitä, että ovat saaneet valita harjoittelupaikkansa, joka vaikuttaa selvästi opiskelijan motivaatioon.”

Ohjausprosessia kehitettiin työkokouksessa tulleiden kehittämisideoiden perusteella sekä osastonhoitajalta jälkeenpäin sähköpostilla tulleiden kehittämisideoiden perusteella, koska hän ei päässyt osallistumaan työkokoukseen.

5.3 Opiskelijaohjausta kehitettävä osastolla TF1

Kyselyyn vastanneista 17/25 olivat täysin samaa mieltä, että osasto TF1 haluaa kehittää opiskelijaohjausta. Kyselyssä ja työkokouksessa nousi esiin kehittämistarpeita ja -ideoita.

Fysioterapeuteista 11/18 haluaa lisäkoulutusta opiskelijaohjauksesta. Lisäkoulutusta toivottiin erityisesti ohjaajan pedagogisiin taitoihin (mm. ohjauksen suunnitteluun, ohjausmenetelmiin sekä miten opettaa ja motivoida opiskelijaa), ICF:n käyttöön, opiskelijan kirjaamisvaatimuksiin, palautteen antoon, arviointikäytäntöön ja –tilanteeseen. Koulutuksia toivottiin Tyksin tiloihin, eikä niin paljon AMK:n tiloihin.

Numeerisiin arviointiperusteisiin kaivataan selkeämpiä perusteita, koska ne koetaan liian monisanaisiksi. Arviointi voi välillä mennä ”musta tuntuu” periaatteella. Opettajalta kaivataan enemmän tukea arviointiin.

Opiskelijaohjaukseen ei ole resursoitu ylimääräistä aikaa, vaan ohjaus tapahtuu työn ohella, jonka useampi vastaajista koki hankalaksi. Ajan resursointi opiskelijaohjaukseen on haastavaa, mutta sitä tulisi jatkossa kehittää. Ohjaajat haluaisivat tutustua opiskelijan teorian tietoihin ja opetussuunnitelmaan paremmin, mutta toivat tässäkin asiassa esiin ajan riittämättömyyden.

Kyselyyn vastanneista 8/25 olivat täysin tai jonkin verran eri mieltä, että VSSH:n internetsivuilla on selkeää kirjallista perehdytysmateriaalia fysioterapiaopiskelijalle (ka 3,68). Tavoitteena on, että internetsivuille tuleva fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi muuttaa tätä mielipidettä parempaan suuntaan.

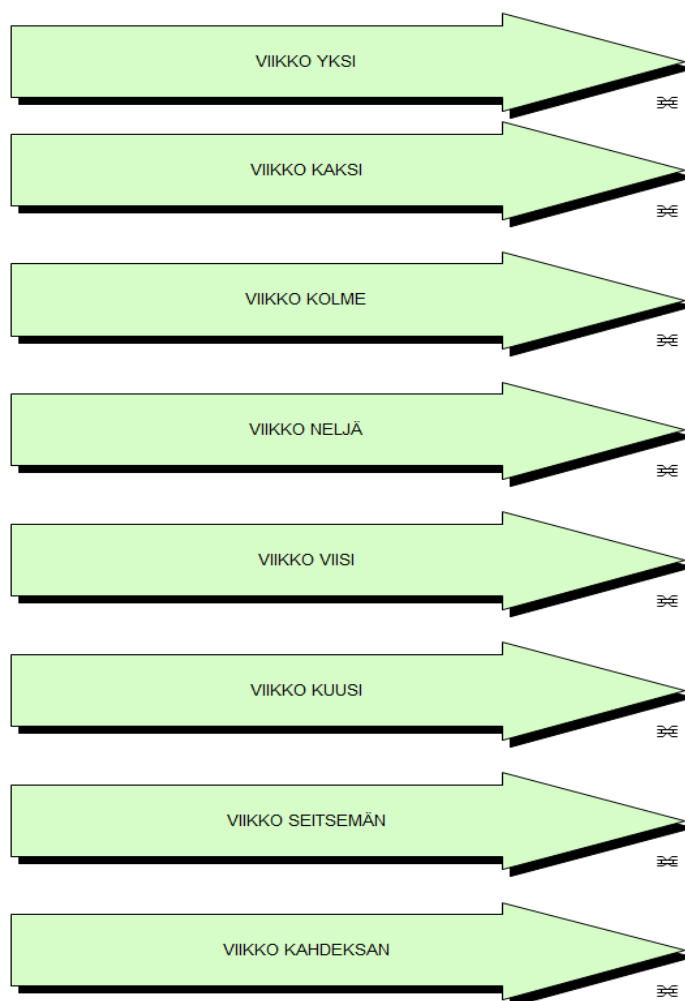
5.4 Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi osastolla TF1

Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi sisältää ohjatun harjoittelun perusosaamisen. Seuraavassa on kuvattu opiskelijan ohjausprosessi 8 viikon mukaan perustuen Tuija Niekan kehittämään malliin, kyselyyn ja työkokoukseen.

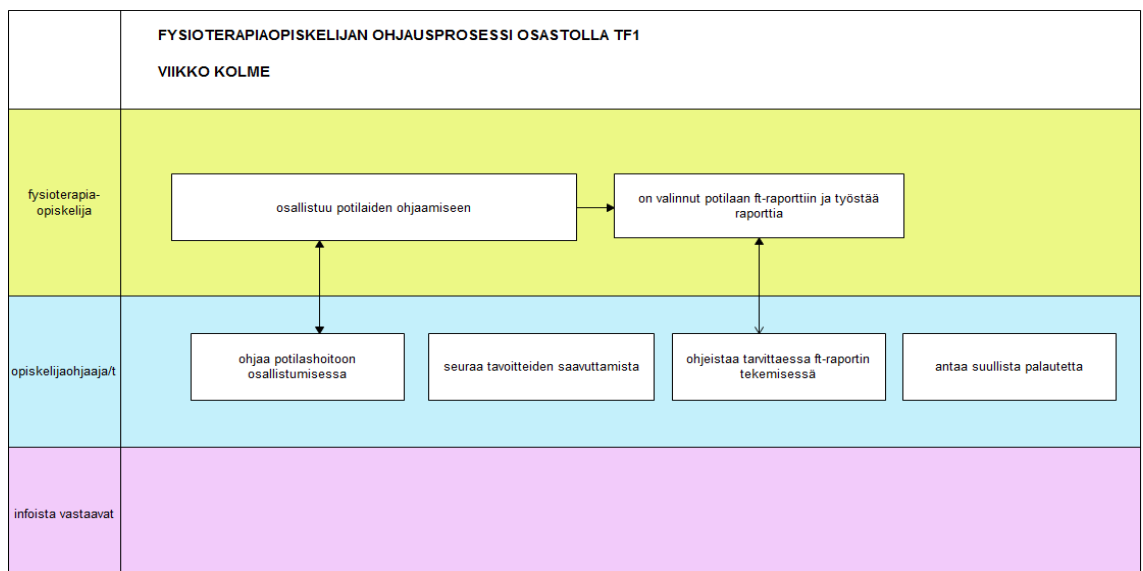
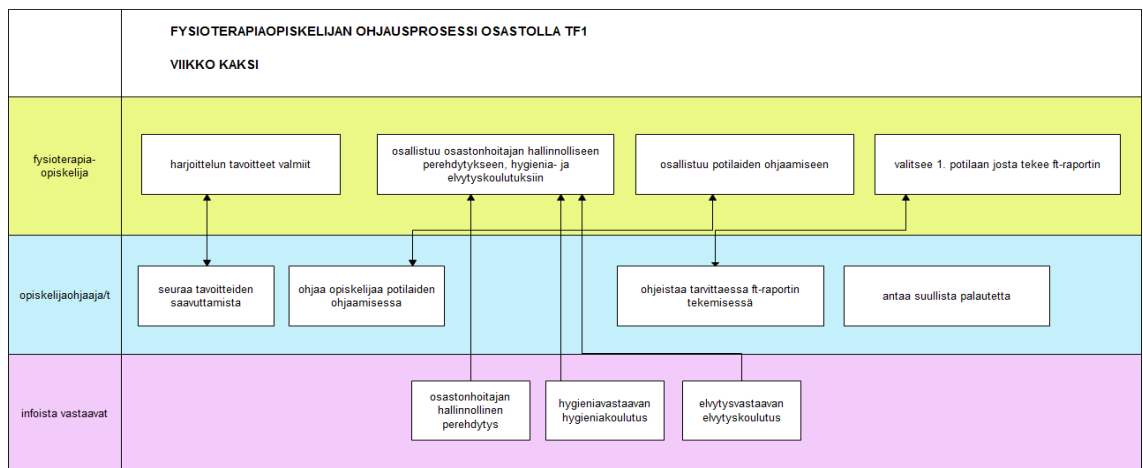
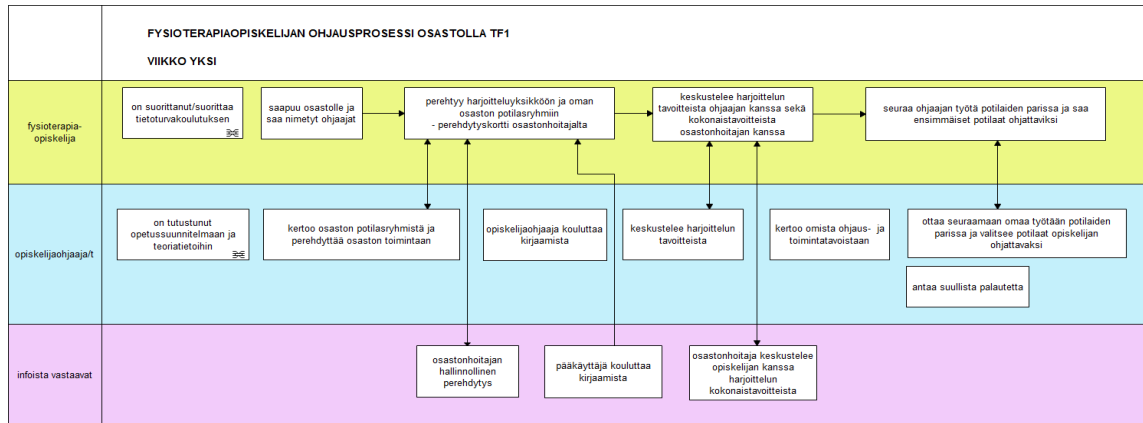
Linkki fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessiin VSSH:n internetsivuille http://hoitoreitit.vssh.fi/toimialueiden_prosessit/P1/TF1/TF1_opiskelijaohjausprosessi_A-prosessi.htm

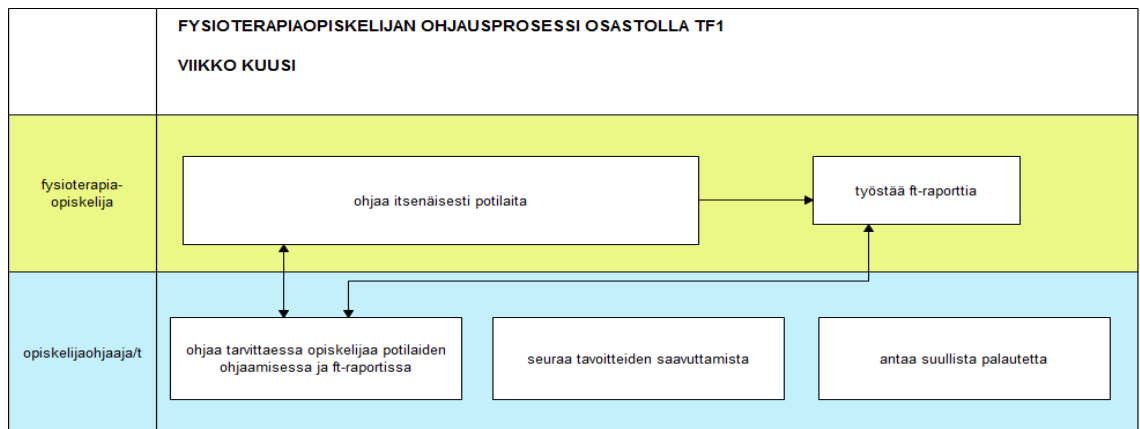
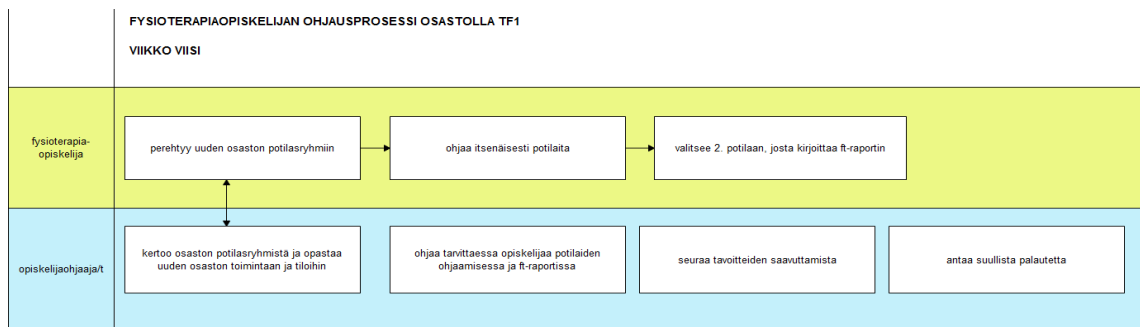
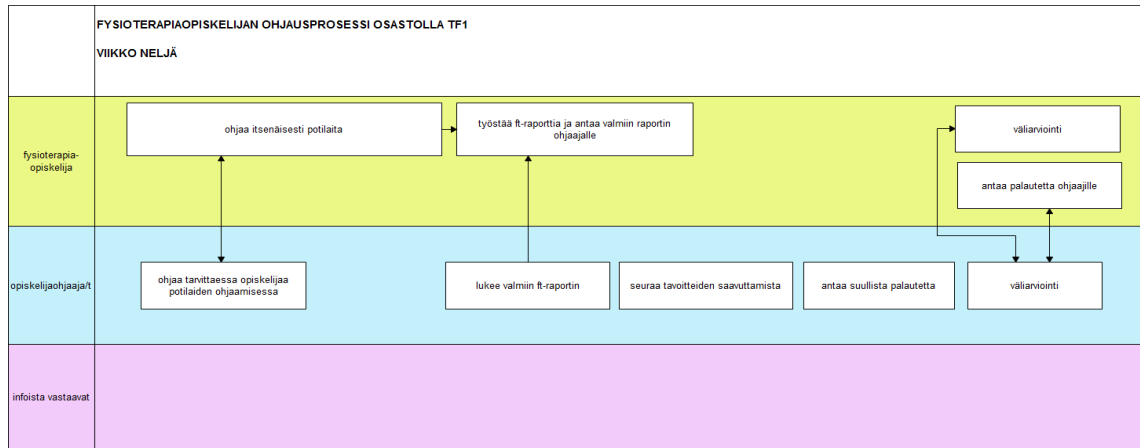

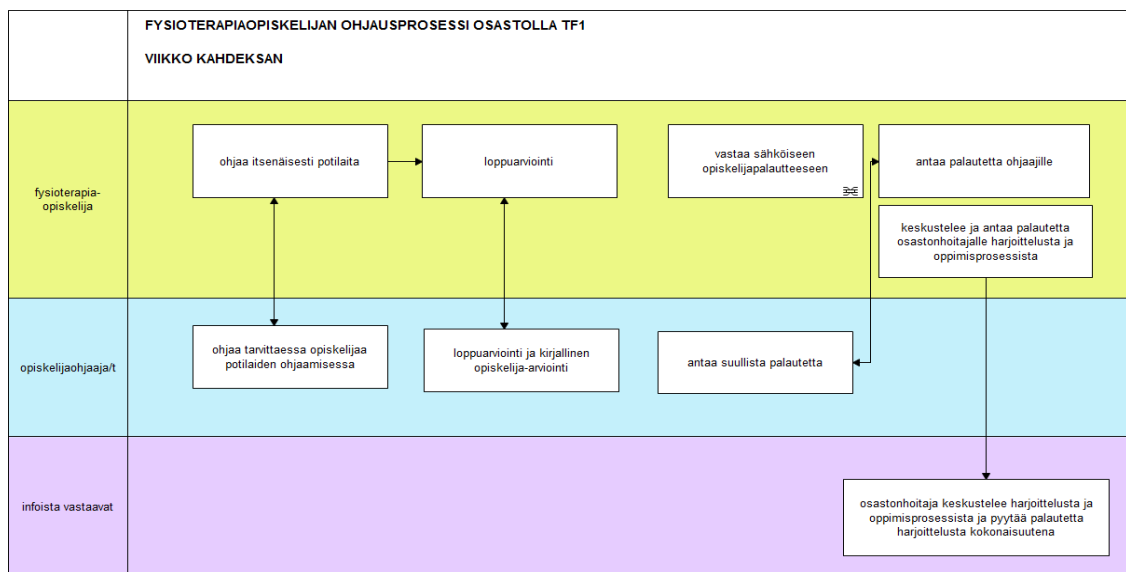
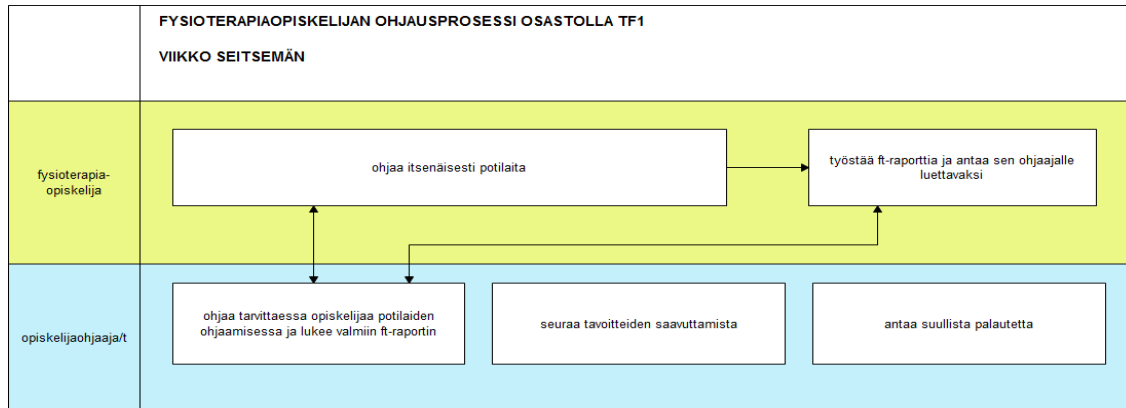
FYSIOTERAPIAOPISKELIJAN OHJAUSPROSESSI OSASTOLLA TF1 21.6.2016/Janina Vahalahti

Tulosta tästä
pdf-versio

Kuvio 3. Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi osastolla TF1.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Terveysthuollon organisaatioiden ja toimintatapojen uudistaminen on vaikeaa. Jotta uudistuksissa ja muutoksissa onnistuttaisiin, on löydettävä työn pohjimmaiseen tarkoitukseen liittyvät, terveydenhuollon organisaatioiden sisällä kehkeytyvät jännitteet ja käytettävä niitä hyväksi muutoksen pitkäjänteisenä motiivina ja energiana. (Engeström 2004, 71-72.) Opiskelijaohjaukseen panostetaan Tyksissä, joka on opetussairaala. Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi tulee tarpeeseen osastolle TF1 ja siksi tämän opinnäytetyön tekemiseen oli helppo löytää motivaatio. Osaston TF1 fysioterapeutit ja osastonhoitaja olivat innolla mukana työn tekemisessä ja kiinnostuneita sen edistymisestä. Tämän opinnäytetyön tuloksena syntynyt valmis ohjausprosessi antaa raamit opiskelijaohjaukseen ja näiden raamien sisällä on jokaisen ohjaajan mahdollista toteuttaa persoonallisia toimintatapojaan.

”Mielestäni tämä opiskelijaohjausprosessin kehittäminen on todella hyvä ajatus ja tarpeellinen meille osastolle TF1 ohjauksen tietynlaiseen yhtenäistämiseen. Toiveena, että persoonalliset toimintatavat huomioidaan.”

6.1 Ajatuksia opiskelijan kehitymisestä ja oppimisen tukemisesta

Opinnäytetyön kyselyn vastauksista tuli esiin mielenkiintoinen seikka, että viiden (5) vuoden fysioterapeutin työkokemuksesta hypättiin suoraan 14 vuoden työkokemukseen. Yli puolella vastanneista oli yli 20 vuoden työkokemus fysioterapeutina ja jopa viidellä (5) oli yli 30 vuoden työkokemus, joka kertoo useamman fysioterapeutin olevan eläkeiän kynnyksellä. Tämä kertoo tulevasta muutoksesta, kun työntekijät jäävät eläkkeelle ja uusia fysioterapeutteja astuu tilalle. Eläköitymiseen pitää valmistautua hiljaisen tiedon ja vankan ammattitaidon siirtämisellä osaston muille fysioterapeuteille.

Kyselyyn vastanneista fysioterapeuteista vain alle puolet oli osallistunut koulutuksiin opiskelijaohjauksesta. Opiskelijaohjauskoulutuksiin osallistuneiden määrän tulisi olla suurempi kuin alle puolet kyselyyn vastanneista fysioterapeuteista, koska jokaisen fysioterapeutin pitäisi osata ohjata opiskelijoita opetussairaalassa. Tämä asia jää mietittävään. Onko kaikille kuitenkin tarjottu mahdollisuutta koulutuksiin opiskelijaohjauksesta vai järjestetäänkö koulutuksia niin harvoin, etteivät kaikki ole päässeet koulutuksiin? Yli puolet vastanneista fysioterapeuteista toivoivat lisäkoulutusta opiskelijaohjauk-

sesta. Tämäkin jää mietityttämään? Miksi 7/18 ei toivonut lisäkoulutusta? Kokivatko nämä seitsemän (7) etteivät halua tai tarvitse lisäkoulutusta opiskelijaohjauksesta? Eläkeiän kynnyksellä olevilla fysioterapeuteilla ei ehkä riitä enää kiinnostusta koulutukseen. Fysioterapia kehittyy koko ajan ja koulussa opetettavat asiat muuttuvat sen mukana ja siksi myös opiskelijaohjaajien tulisi olla tietoisia näistä muutoksista. Säännölliset koulutukset opiskelijaohjauksesta olisivat tärkeitä ja tarpeellisia ja jokaisella Tyksin fysioterapeutilla pitäisi olla motivaatiota ja mielenkiintoa koulutuksiin.

Tulevaisuudessa opiskelijaohjauksen koulutuksia toivottiin Tyksin tiloihin, jolloin niihin voisi mahdollisesti osallistua useampi fysioterapeutti kerrallaan, mutta tällöin ne eivät saisi olla koko päivän koulutuksia. Koulutuksen sisällöstä voisi jatkossa pitää yhteisiä palaverejä AMK:n opettajien kanssa. Tässä linkkinä voisi toimia esimerkiksi AMK:n Tyksissä toimiva kliininen hoitotyön opettaja.

Useimmat teokset ja tutkimukset mitä luin kuntoutuksen YAMK opintojen aikana korostivat myönteisen työpaikkailmapiiirin merkitystä opiskelijan oppimisessa ja myöskin työntekijöiden viihtyvyydessä ja työn tehokkuudessa. Tämän opinnäytetyön kyselystä selviää, että ilmapiiri osastolla TF1 koettiin pääasiassa hyväksi. Tätä hyvää ilmapiiriä on tärkeää ylläpitää jatkossakin.

Kyselyn avoimessa kommentti- ja palautekentässä ja työkokouksessa tuli esiin ajan riittämättömyys opiskelijaohjauksessa. Opiskelijaohjaukseen ei ole resursoitu fysioterapeuteille ylimääräistä aikaa, vaan kaikki ohjaus tapahtuu oman työn ohella. Tämä voi kiireisinä aikoina olla todella stressaavaa ohjaajalle ja myös opiskelijaohjaus kärsii väistämättä. Asioita, joista ensimmäisenä tingitään ajanpuutteen vuoksi ovat opiskelijan teorian tietoihin ja opetussuunnitelmaan tutustuminen. Tämä näkyi selvästi kyselyn vastauksista. Tämä ajan resursointi opiskelijaohjaukseen tulee varmasti jatkossakin olemaan ongelma, koska siihen tuskin voidaan jatkossakaan resursoida erikseen aikaa. Fysioterapiaopiskelijoiden opetussuunnitelman löytyminen Turun AMK:n internetsivuilta voi olla vaikeaa ja aikaa vievää, joten VSSHP:n internetsivuille tulevaan fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessiin tulisi tehdä suora linkki opetussuunnitelmaan.

Opiskelijaohjauksen arviointikäytäntöön ei oltu kyselyn perusteella tyytyväisiä. Fysioterapeutit pohtivat arviointikäytäntöä monelta kantilta. Osa mietti sitä, jos arvioinnin voisi muuttaa numeerisesta hyväksytty/hylätty tyyppiseksi. Moni koki numeerisen arvioinnin koostuvan liikaa ”musta tuntuu” periaatteella. Arvioinnissa suurimmaksi ongelmaksi koettiin pedagogisten taitojen puute, kun ei ole kunnon koulutusta arvioinnista. Tämän

lisäksi arvioinnin kriteerit ja ohjeet koettiin liian epäselviksi ja monisanaisiksi. Ohjaavalta opettajalta haluttiin enemmän tukea arviointiin, ettei ohjaavalle fysioterapeutille jää liikaa vastuuta. Huono numero harjoittelujaksolta voi kuitenkin vaikuttaa opiskelijan loppuelämään negatiivisesti ja ohjaavan fysioterapeutin vastuu tuntuu tässä kohtaa joskus liian suurelta.

Opiskelijan loppuarvioinnista tuli kyselyssä esiin mielenkiintoinen seikka. Opiskelijoista viisi (5) vastaaja seitsemästä (7) oli täysin samaa mieltä, että opiskelijan loppuarviointiin valmistaudutaan huolellisesti, kun taas vain puolet fysioterapeuteista olivat täysin samaa mieltä. Tässä herää kysymys, että miksi? Onko mahdollisesti valmistautumiseen jäävä aika riittämätön? Vai onko ohjaajan mielenkiinto loppuarviointiin valmistautumisessa riittämätön? Vai onko se mahdollisesti joku muu syy.

6.2 Ajatuksia ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistamisesta

Opiskelijan ja ohjaajan toimiva yhteistyö mainittiin useassa kirjallisuuslähteessä erittäin tärkeäksi elementiksi harjoittelun onnistumisessa ja ammatillisten valmiuksien kehitymisessä. Joissakin lähteissä se nostettiin jopa tärkeimmäksi seikaksi. Osastolla TF1 tämä toimii hyvin, ainakin kyselyn perusteella. Toimivaan yhteistyöhön vaikuttaa paljon opiskelijan motivaatio sekä ohjaajan ja opiskelijan henkilökemiat. Mielestäni jokaisen ohjaajan on tärkeä tiedostaa toimivan yhteistyön suuri merkitys koko harjoittelun onnistumiselle. (Jokelainen 2013, 31-32; Kajander-Unkuri 2015, 5; Vesterinen 2002, 41.)

Kyselyn mukaan vain 10 fysioterapeuttia oli täysin samaa mieltä, että opiskelijat saavat tarpeeksi seurata ohjaajan työskentelyä potilaiden parissa. Tämä asia on mielenkiintoinen, koska ohjaava fysioterapeutti pystyy itse vaikuttamaan siihen miten paljon opiskelija saa seurata ohjaajan työskentelyä potilaiden parissa. Toisaalta ohjaaja on voinut ajatella kysymyksen niin, että jos ohjattavia potilaita on kaiken kaikkiaan liian vähän, jolloin opiskelija ei pääse riittävästi seuraamaan ohjaajan työskentelyä. Samaa asiaa sivuten vain 9 fysioterapeuttia oli täysin samaa mieltä, että opiskelija saa riittävästi toteuttaa potilaan fysioterapiaa itsenäisesti. Tässäkin vastaukseen saattaa vaikuttaa potilaiden määrä. Jos osastolla ei ole harjoittelujakson aikana tarpeeksi ohjattavia potilaita, niin silloin opiskelija ei saa toteuttaa riittävästi potilaan fysioterapiaa itsenäisesti. Tämä on akuuttisairaalan elämää, koska potilaiden määrä voi päivittäin, viikoittain ja kuukausittain vaihdella paljonkin. Opiskelijan ammatillisten valmiuksien kannalta oltiin kuitenkin

kin sitä mieltä, että opiskelijan tulee saada omia ohjattavia potilaita jo heti ensimmäisestä viikosta lähtien, koska kyse on käytännön harjoittelusta ja vain ”tekemällä oppii”.

6.3 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Pietarisen (1999) mukaan tutkijan kahdeksan eettistä vaatimusta ovat älyllisen kiinnostuksen vaatimus, tunnollisuuden vaatimus, rehellisyyden vaatimus, vaaran eliminoiminen, ihmisarvon kunnioittaminen, sosiaalisen vastuun vaatimus, ammatinharjoittamisen edistäminen ja kollegiaalinen arvostus (Muukkonen 2010, 16). Nämä vaatimukset pidettiin koko ajan työn taustalla mielessä. Tässä opinnäytetyössä yllämainitut asiat toteutuvat. Opinnäytetyön aiheeseen oli aito kiinnostus, koska sen tekeminen edesauttaa myös tekijän omaa fysioterapiaa työtä Tyksissä. Opinnäytetyö tehtiin rehellisesti ja tunnollisesti. Työ tehtiin ohjeiden mukaisesti ja siihen ei tullut plagiointia.

Opinnäytetyön vaarat ja riskit pyrittiin estämään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Vaaroja olivat ajanpuute ja aikataulut, jotka osoittautuivat onnistuvan kuitenkin lähes täydellisesti. Muita vaaroja olivat kyselylomakkeen sopivuus ja oikeanlaisten kysymysten tekeminen. Suurin osa kysymyksistä osoittautui erittäin hyviksi ja oikeanlaisiksi, joka selvisi kyselyn tuloksia analysoidessa ja opiskelijan ohjausprosessia tehdessä. Näiden lisäksi opinnäytetyön vaaroja olivat lähdekirjallisuuden laajuus ja niiden oikeanlainen käyttö. Lähdekirjallisuuden etsimiseen käytettiin paljon aikaa ja uskoisin, että parhaat lähteet juuri tähän opinnäytetyöhön löydettiin. Viimeisenä vaarana olivat tekniset ongelmat, joita jonkin verran matkan varrella olikin, mutta onneksi suhteellisen vähän ja niistäkin selvittiin kunnialla.

Opinnäytetyötä tehdessä kunnioitettiin ihmisarvoa ja esimerkiksi kyselyllä saadut tulokset olivat täysin samantarvoisessa asemassa riippumatta siitä oliko kyselyyn vastannut valmis fysioterapeutti vai opiskelija. Tutkimustuloksia tulkittiin ja käytettiin eettisesti. Opinnäytetyöllä edistettiin ammatinharjoittamista ja sen avulla edistettiin myös tutkimuksen tekemisen mahdollisuuksia. Kollegiaalisuuden arvostus näkyi muun muassa siinä, että kaikilta saatu palaute otettiin vastaan ja sen avulla pyrittiin tekemään opinnäytetyöstä entistäkin parempi.

Kehittämistyötä johtava oli vastuussa kaikista siihen liittyvistä menettelytavoista ja eettisiä kysymyksiä koskevista ratkaisuista. Vastaan ei tullut ratkaisemattomia tai vaikeita eettisiä ongelmia. Tutkimustyötä tehtiin niin, että kehittämistyön rehellisyyttä ei vaaran-

nettu. Kaikki tutkimustyö toteutettiin pätevästi, objektiivisena, tieteellisenä kehittämistyönä. Tutkimuksen suunnittelussa, toteuttamisessa ja raportoinnissa ei ollut minkäänlaista vääristymää ja se oli mielestäni objektiivinen. Tutkimuskyselyyn osallistujat olivat täysin selvillä tietojenkeräämistekniikasta sekä siitä missä määrin osallistujat jäivät nimettömiksi ja tiedot luottamuksellisiksi. Tämän lisäksi heillä oli oikeus kieltäytyä osallistumasta. Kaikki tutkimusraportit ovat vapaasti saatavilla olevia julkisia asiakirjoja. Kehittämistyön taustavoimista, tarkoituksesta ja vastuullisista tutkijoista tehtiin ja tehdään selkoa kaikissa tutkimukseen liittyvissä julkaisuissa. Kaikista tutkimuksessa käytetyistä lähteistä laadittiin täydellinen ja täsmällinen luettelo. Alkuperäisdokumentit ovat aina pyydettyä saatavilla. (Hannikainen 1992, 119-126.) Kyselytutkimuksen tuloksista tuli myös havaintoja, jotka eivät olleet positiivisia ja ne pyrittiin kirjoittamaan opinnäytetyöhön ja tulevaan prosessiin oikealla tavalla. Kyselytutkimukset hävitetään kehittämistyön valmistumisen jälkeen asianmukaisesti ja siitä informoidaan tutkimusluvan antajaa.

6.4 Yhteenveto opinnäytetyön tuloksista

Kun tutkimuksen tuloksia verrataan Jokelaisen väitöskirjan tutkimustuloksiin niin erityisesti esiin nousee optimaalisten resurssien tärkeys toimivassa opiskelijaohjauksessa. Ajallisten resurssien puute tai heikkous näkyi opinnäytetyön tutkimustuloksissa. Ajallisiin resursseihin pitäisi ehdottomasti saada muutosta, mutta valitettavasti tällä hetkellä tulevaisuus näyttää edelleen heikolta niiden suhteen. Jokelaisen tutkimustuloksissa korostui myös opiskelijaohjaajien tasokas koulutus ja pätevyys pedagogisissa taidoissa ja nämä ohjaajien pedagogiset taidot olivat opinnäytetyön tutkimustulosten mukaan osastolla TF1 suhteellisen heikolla pohjalla. Tähän pitää jatkossa ehdottomasti panostaa ja siihen on tulevaisuudessa mahdollista saada kehitystä, mutta se pitää ottaa toissaan työn alle. (Jokelainen 2013, 7.)

Yhteneväisyyksiä löytyi Jokelaisen väitöskirjasta ja tämän opinnäytetyön tuloksista, koska molemmissa korostui muun muassa harjoittelupaikan myönteinen ilmapiiri. Opinnäytetyön tuloksista näkyy, että osastolla TF1 on toimiva, kannustava ja myönteinen opiskelijaohjauksen ilmapiiri. Jokelaisen väitöskirjan ja tämän opinnäytetyön tulokset tukivat toisiaan, vaikka kaikki osa-alueet eivät täysin toteutuneetkaan osastolla TF1. Kehitettäviin asioihin pitää tulevaisuudessa puuttua ja panostaa niin hyvin kuin se on mahdollista, kun taas toimivia osa-alueita pitää vaalia ja ylläpitää. (Jokelainen 2013, 7.)

Kannustava oppimisympäristö mahdollistetaan ohjaajan tuntiessa opiskelijan opetus-suunnitelman sekä harjoittelujakson toteutuksen hyvällä suunnittelulla, jolloin taataan opiskelijalle riittävästi oppimismahdollisuuksia. Opiskelijoiden ohjaajat tuntevat ohjattavien opiskelijoiden opetussuunnitelman tavoitteet liian heikosti. Tämä olisi kuitenkin hyvin tärkeää, jotta ohjaajat tietäisivät tarkalleen mitä asioita opiskelijoiden tulee oppia harjoittelujakson aikana. (Jokelainen 2013, 31; Luojus 2011, 161.) Tämän opinnäytetyön kyselytutkimuksen vastauksissa tuli esiin opiskelijaohjaajien opetussuunnitelman puutteellinen tuntemus osastolla TF1. Tässä kohtaa opiskelijaohjaajat vetosivat ajan puutteeseen. Kriittisesti ajateltuna uskoisin tähän kuitenkin jossakin välissä löytyvän aikaan, mutta opetussuunnitelmaan tutustuminen on todennäköisesti ollut hankalaa, kun ei ole tarkalleen tiedetty mistä sen löytää. Opetussuunnitelmaan pitää löytyä helposti ja nopeasti internetlinkki sekä selkeät ohjeet opetussuunnitelman tulkitsemiseen. VSSHP:n internetsivuilla työstetystä fysioterapiaoiskelijan ohjausprosessista löytyy nyt suora linkki opetussuunnitelmaan.

Opinnäytetyön vastauksista hieman ristiriitaiseksi jäi se, että seitsemän (7) vastaajaa 18 vastaajasta ei toivonut lisäkoulutusta opiskelijaohjauksesta, mutta silti kuitenkin useampi toi esiin pedagogisten taitojensa heikkouden kyselytutkimuksen avoimessa kentässä sekä työkokouksessa. Tämän lisäksi arviointikäytännön toimivuuteen oltiin fysioterapeuttien keskuudessa tyytymättömiä. Joten eikö silloin koulutusta kaivata ainakin pedagogisten taitojen kehittämiseen ja opiskelija-arvioinnin kehittämiseen?

Yhteenvedona tuloksista voidaan todeta, että opinnäytetyön tuloksena syntyi fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi, jonka avulla kehitettiin harjoittelun ohjausta ja sen yhdenmukaisuutta. Opinnäytetyö palvelee opiskelijaa, opiskelijan ohjaajia sekä opettajaa. Opiskelijan kehittyminen ja oppimisen tukeminen sekä ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistaminen toteutuvat osastolla TF1 pääosin erittäin hyvin. Opiskelijan kehittymistä ja oppimisen tukemista tulee kehittää osastolla TF1 erityisesti ohjaajien pedagogisella koulutuksella sekä arviointikäytännön selkeyttämisellä. Opiskelijan ammatillisten valmiuksien ja ammatti-identiteetin vahvistamista tulee kehittää osastolla TF1 muun muassa suunnittelemalla ja kehittämällä koulutuksia ohjaajan monipuolisista ohjausmenetelmistä. Tämän lisäksi ohjaajien pitää panostaa opiskelijan tukemiseen stressaavissa tilanteissa.

Jatkossa olisi tärkeää selvittää onko opiskelijaohjaukseen käytettävä aika riittävä ja jos ei, niin miten sitä olisi mahdollista lisätä. Vai onko sitä lainkaan mahdollista lisätä? Ja jos sitä ei ole mahdollista lisätä, niin mitkä opiskelijaohjauksen osa-alueet ovat kaikkein

tärkeimmät toteuttaa ohjausajankäytönä? Tämän lisäksi olisi tärkeää selvittää miten koulun ja sairaalan yhteistyötä ja koulutuksia voitaisiin lisätä ja kehittää? Tulevaisuudessa olisi mielenkiintoista myös tietää onko fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi ollut hyödyllinen ja tarpeellinen? Nämä ovat ajatuksia ja ideoita jatkotutkimus ja –kehittämistöihin.

LÄHTEET

- Boss, E.; Alinaghizadeh, H.; Saarikoski, M. & Kaila, M. 2015. Factors associated with students learning processes in primary health care units. *Nurse Education Today* 35 (1), 170-175.
- Burns, N. & Grove, S. 2001. *The Practice of Nursing Research. Conduct, Critique, & Utilization*. 4. painos. Philadelphia (PA): W.B.Saunders.
- Engeström, Y. 2004. Ekspansiivinen oppiminen ja yhteiskehittely työssä. Tampere: Vastapaino.
- Engeström, Y. 1987. Johdatusta didaktiikkaan. 3.-5. painos. Helsinki: Valtion koulutuskeskus.
- Engeström, Y. 1995. Kehittävä työntutkimus. Perusteita, tuloksia ja haasteita. Helsinki: Painatuskeskus Oy.
- Hannikainen, L. Eettiset säännöt. 1992. Turku: Åbo Akademin ihmisoikeusinstituutti.
- Hirsjärvi, S.; Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13. osin uudistettu painos. Helsinki: Tammi.
- Hätönen, H. 2011. Osaamiskartoituksesta kehittämiseen II. Helsinki: Educa-Instituutti Oy.
- Jokelainen, M. 2013. The elements of effective student nurse mentorship in placement learning environments: systematic review and Finnish and British mentors' conceptions. Väitöskirja. Kuopio: Itä-Suomen yliopisto.
- Kajander-Unkuri, S. 2015. Nurse competence of graduating nursing students. Väitöskirja. Turun yliopiston julkaisuja. Turku: Painosalama Oy.
- Kiiskinen, S.; Linkoaho, A. & Santala, R. 2002. Prosessien johtaminen ja ulkoistaminen. Porvoo: Ws Bookwell Oy.
- Laamanen, K. 2001. Johda liiketoimintaa prosessien verkkona. Ideasta käytäntöön. Helsinki: Laatuokeskus.
- Luojus, K. 2011. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toimintamalli. Ohjaajien näkökulma. Akateeminen väitöskirja. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.
- Luukkonen, I.; Mykkänen, J.; Itälä, T.; Savolainen, S. & Tamminen, M. 2012. Toiminnan prosessien mallintaminen. Tasot, näkökulmat ja esimerkit. Solea-hanke. Kuopio: Itä-Suomen yliopisto ja Aalto-yliopisto.

Lyyra, M-L. Terveys- ja sosiaalialan opettajien näkemyksiä opiskelijoiden itseohjautuvuudesta ja siihen tukemisesta. 1999. Teoksessa Tossavainen K. & Turunen, H. (toim.). Terveys- ja sosiaalialan opiskelijoiden ohjaamisesta ammattikorkeakoulussa. Helsinki: Kirjayhtymä Oy, 18-32.

Maranon, A. & Pera, Ma. 2015. Theory and practice in the construction of professional identity in nursing students. *Nurse Education Today* 35 (7), 859-863.

Muukkonen, P. Tieteen etiikan keskeiset ongelmat ja tutkimuseettiset periaatteet Suomessa. 2010. *Tieteessä tapahtuu* 2/2010, 16-19.

Mykrä, T. 2007. Työpaikkaohjaaja oppimisen edistäjänä. Opiskelijan ohjaaminen ja arviointi työpaikalla. Vammala: Vammalan kirjapaino.

Puhakka, A.; Sihvo, P. & Väyrynen, K. 2015a. eOsmo työkirja. Organisaation visio ja strategia. Strategian merkitys osaamisen hallinnassa. Viitattu 16.11.2015.
<http://www.eosmo.fi/tyokirja/extrat/extra1.html>

Pohjois-Savon alueellinen opiskelijaohjauksen yhteistyöverkosto. 2010. Opiskelijaohjauksen laatusuositukses. Kuopio: Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri.

Saarikoski, M. & Leino-Kilpi, H. 2002. The clinical learning environment and supervision by staff nurses: developing the instrument. *International Journal of Nursing Studies* 39 (2002), 259-267.

Saarikoski, M. & Leino-Kilpi, H. 2004. Millainen on hyvä hoitotyön kliininen oppimisympäristö ja millaista on laadukas opiskelijaohjaus? Teoksessa Salminen, L. & Huipli, M. (toim.) Terveystieteiden opettajana 2000-luvulla, Osa 1. Hoitotieteen laitoksen julkaisuja. Tutkimuksia ja raportteja. A:44/2004. Turku: Turun yliopisto, 14-21.

Salo, I. 2006. Teoriaa ja käytäntöä onnistuneessa paketissa. Teoksessa Salonen, P. (toim.). Aineksia onnistuneeseen harjoitteluun. Kokkola: Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu, 6-9.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu. 2015. Mallitehtävät. Peste-analyysi. Viitattu 28.4.2015.
<http://careprise.seamk.fi/fi/Etusivu/Mallitehtavat/PESTE-analyysi>

Sulosaari, V. 2010. Ohjaaja ammatillisen kasvun tukena. Teoksessa Elomaa, L., Lakanmaa, R-L., Paltta H., Saarikoski, M. & Sulosaari, V. 2010. Taitava harjoittelun ohjaaja. Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 24. 3. Uudistettu painos. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 25-34.

Tamminen, K. 2011. Hyvä ohjauskäytäntö fysioterapeuttiopiskelijoiden ohjatussa harjoittelussa Meilahden sairaalan fysioterapiaoastolla. Opinnäytetyö. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Terveystieteiden lahti 30.12.2010/1326.

Tsoukas, H. & Vladimirou, E. 2005. What is Organisational Knowledge? Teoksessa Tsoukas, H. Complex Knowledge. Studies in Organizational Epistemology. Oxford: Oxford University Press, 117-140.

Turun ammattikorkeakoulu 2015. SoleOPS. Opetussuunnitelmat. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala. Lukuvuosi 2015-2016. Fysioterapeuttikoulutus. AMK-tutkinnot. Viitattu 24.3.2016. https://ops.turkuamk.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjSel/tab/tab/sea?koulOhj_id=8357175&ryhmtyypp=1&lukuvuosi=2888423&stack=push

Työterveyslaitos 2015. Työn muutoksen mallintaminen. Viitattu 17.3.2015 http://www.ttl.fi/fi/tyoyhteiso_ja_esimiestyo/muutoksen_hallinta_ja_kehittaminen/tyon_muutoksen_mallintaminen/sivut/default.aspx.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2014a. Ammattilaisille. Johtaminen ja organisaatio. Säännöt. Strategia 2014-2016. Viitattu 30.12.2015. <http://www.vsshp.fi/fi/sairaanhoitopiiri/johtaminen-ja-organisaatio/saannot/Documents/Strategia%202014-2016.pdf>.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2014b. Toimipaikat. Turun yliopistollinen keskussairaala. Osastot ja poliklinikat. Fysioterapia TF1. Viitattu 30.12.2015. <http://www.vsshp.fi/fi/toimipaikat/tyks/osastot-ja-poliklinikat/Sivut/Fysioterapia-TF1.aspx#horisontaali2>

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2014c. Ammattilaisille. Opiskelijoille. Opiskelijapalaute. Viitattu 27.1.16 <http://www.vsshp.fi/fi/ammattilaisille/opiskelijoille/Sivut/opiskelijapalaute.aspx>

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2015a. Ammattilaisille. Opiskelijoille. Perehdytys. Ohjeita harjoitteluun. Opiskelijaohjauksen laatusuositukset. Viitattu 30.12.2015. <http://www.vsshp.fi/fi/ammattilaisille/opiskelijoille/perehdytys/Sivut/ohjeita-harjoitteluun.aspx>

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2015b. Ammattilaisille. Opiskelijoille. Harjoittelupaikan varaaminen. Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen varaaminen. Viitattu 30.12.2015. <http://www.vsshp.fi/fi/ammattilaisille/opiskelijoille/Sivut/harjoittelupaikan-varaaminen.aspx>

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2016. Ammattilaisille. Johtaminen ja organisaatio. Säännöt. Tyksin erityisvastuualueen opetus- ja koulutuspolitiikka. Strategisen tason suunnitelma vuosille 2016-2018. Viitattu 7.1.2016. <http://www.vsshp.fi/fi/sairaanhoitopiiri/johtaminen-ja-organisaatio/saannot/Documents/Tyksin%20erityisvastuualueen%20opetus-%20ja%20koulutuspolitiikka.pdf>

Virtanen, P. 2005. Houkutteleva työyhteisö. Helsinki: Edita.

Virtanen, P. & Wennberg, M. 2005. Prosessijohtaminen julkishallinnossa. Helsinki: Edita.

Vesterinen, M-L. 2002. Ammatillinen harjoittelu osana asiantuntijuuden kehittymistä ammattikorkeakoulussa. Väitöskirja. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Wruble Hakim, E.; Moffat, M.; Becker, E.; Bell, K.; Manal, T.; Schmitt, L. & Ciolek, C. 2014. Application of Educational Theory and Evidence in Support of an Integrated Model of clinical Education. Journal of Physical Therapy Education 28 (1), 13-21.

Perehdytys suunnitelman malli

Perehdytys suunnitelma (malli)

Perehtyjä:

Perehdytyksen vastuhenkilö:

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPILRI
EGENTLIGA FINLANDS SJUKVÄRDSDISTRIKT

AIHE	PEREHDYTTÄJÄ	AJANKOHTA	TOTEUTUNUT kyllä/ei	SEURANTA, KOMMENTIT (ajankohta, toteutuksen onnistuminen, lisätiedon tarve, muut tarvittavat toimenpiteet jne.)
YLEISPEREHDYTYS		esim. kolmen ensimmäisen viikon aikana itsenäisesti tutustuen		
VSSH organisaatio ja yhteiset poliisäannöt	Moodien yleisperehdytys- materiaali			
Palvelussuhdeasiat ja palkanmaksu	Moodien yleisperehdytys- materiaali			
Täydennyskoulutuksen periaatteet	Moodien yleisperehdytys- materiaali			
Vapaat ja muut poissaolot	Moodien yleisperehdytys- materiaali			
Työturvallisuus	Moodien yleisperehdytys- materiaali			
Potilasturvallisuus	Moodien yleisperehdytys- materiaali			
Hygieniaohteet	Moodien yleisperehdytys- materiaali			
Yhteistoiminta	Moodien yleisperehdytys- materiaali			
Suoritettavat luvat, kortit, kurssit: • Ijetus • Potilasturvallisuus verkkok. • LOVa • jne.				
Sovellusten käytön opastus: • Outlook – sähköposti ja kalenteri				

Perehdytysuunnitelma (malli)

Perehtyjä:

Perehdytyksen vastuhenkilö:

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRI
EGENTLIGA FINLANDS SJUKVÅRDSDISTRIKT

AIHE	PEREHDYTTÄJÄ	AJANKOHTA	TOTEUTUNUT kyllä/ei	SEURANTA, KOMMENTIT (ajankohta, toteutuksen onnistuminen, lisätiedon tarve, muut tarvittavat toimenpiteet jne.)
<ul style="list-style-type: none"> tapahtumailmoitus tapaturmailmoitus täydennyskoulutuksen seurantaohjelma 				
Yleisperehdytystilaisuus				
...				
TOIMI-, PALVELU- JA TULOSALUEKOHTAINEN PEREHDYTYS				
Esittely <ul style="list-style-type: none"> organisaatorakenne vastuuhenkilöt tavoitteet vastualueet ja prosessit kokouskäytännöt (TPD) päätöksentekotavat 				
Tapaamiset työtovereiden kanssa ja heidän tehtäviensä esittely				
Laatuasiat				
Yhteistyötahot (henkilöt, sijainnit yms.)				
Työ- ja sosiaalityöt <ul style="list-style-type: none"> omat tilat pukuhuoneet ja suojavaatteet 				

Perehdytys suunnitelma (malli)

Perehtyjä:

Perehdytyksen vastuhenkilö:

 VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRI
 Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt

AIHE	PEREHDYTTÄJÄ	AJANKOHTA	TOTEUTUNUT kyllä/ei	SEURANTA, KOMMENTIT (ajankohta, toteutuksen onnistuminen, lisätiedon tarve, muut tarvittavat toimenpiteet jne.)
<ul style="list-style-type: none"> huolto häiriötilanteet 				
Henkilökohtaiset suojaimet				
Työasennot ja liikkeet				
Oman tehtävän riskitekijät				
.....				

Perehdytys suunnitelma (malli)

Perehtyjä:

Perehdytyksen vastuhenkilö:

 VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRI
 Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt

AIHE	PEREHDYTTÄJÄ	AJANKOHTA	TOTEUTUNUT kyllä/ei	SEURANTA, KOMMENTIT (ajankohta, toteutuksen onnistuminen, lisätiedon tarve, muut tarvittavat toimenpiteet jne.)
Puhelimen käyttö (sisäinen & ulkoinen)				
Jätehuolto				
...				
TEHTÄVÄKOHTAINEN PEREHDYTYS				
Ammatillinen yleisperehdytys	Moodien ammatillinen yleisperehdytysmateriaali			
Omat tehtävät ja työohjeet				
Vastuualueet ja päättäväisiltä				
Oman työn tavoitteet ja laatu				
Oman työn merkitys palvelukokonaisuuteen, yhteistyötahot				
Koneet, laitteet, välineet, tietojärjestelmät <ul style="list-style-type: none"> käyttöohjeet 				

Tutkimuslupa

VSSH/PPalvelualue 1

13.10.2015

Päätös T209/PA1/003/15

TUTKIMUSLUPA (Toimintasääntö § 15)

Tutkimuksen numero:	T209/PA1/003/15
Tutkimuksen nimi:	Fysioterapiaopiskelijan ohjausprosessi TP1 asiantuntijapalvelujen fysioterapian osastolla TF1
Tutkimuksen ajoitus:	2015–2016
Vastuullinen tutkija:	Päivi Mäkilä (Turun AMK)
Tutkittavien lukumäärä:	20 fysioterapeuttia

Myönnän luvan yllä mainittuun tutkimukseen. Edellytän, että tutkimuksesta ei aiheudu haittaa yksiköiden normaalille toiminnalle eikä muita kustannuksia sairaalalle.

Anja Kylävali
Palvelualuejohtaja, ylihoitaja

JAKELU Vastuullinen tutkija
Opinnäytetyön tekijä
Tutkimuksen ja opetuksen vastuhenkilö
TurkuCRC
Kehittämispalvelut

Kyselytutkimus

FYSIOTERAPIAOPISKELIJAN OHJAUSPROSESSI TP1 ASiantuntijapalvelujen FYSIOTERAPIAN OSASTOLLA TF1.

Kyselyn tarkoituksena on kartoittaa osaston TF1 opiskelijaohjauksen eri osa-alueiden toteutumista. Vastaamalla kyselyyn voit vaikuttaa opiskelijaohjauksen ja harjoittelun kehittämiseen.

1. Ammattinimeke *

- ☐ fysioterapeutti/osastonhoitaja
☐ fysioterapeuttiopiskelija

Jos olet fysioterapeuttiopiskelija siirry kysymykseen 8

2. Työkokemus fysioterapeutina vuosina

3. Työkokemus tyksissä fysioterapeutina vuosina

4. Kuinka pitkä kokemus sinulla on opiskelijoiden ohjaajana toimimisessa vuosina?

5. Oletko osallistunut koulutukseen opiskelijoiden ohjauksesta ?

- ☐ kyllä
☐ en

6. Haluaisitko lisäkoulusta opiskelijoiden ohjauksesta?

- ☐ kyllä
☐ en

7. Mihin asioihin haluaisit lisäkoulutusta opiskelijan ohjauksesta?

OPISKELIJAN KEHITTYMINEN, OPPIMISEN TUKEMINEN JA AMMATILLISTEN VALMIUKSIEN VAHVISTAMINEN

Valitse mielepidettäsi parhaiten vastaava väittämä toteutumisesta

OPISKELIJAN KEHITTYMINEN, OPPIMISEN TUKEMINEN JA AMMATILLISTEN VALMIUKSIEN VAHVISTAMINEN

Valitse mielepidettäsi parhaiten vastaava väittämä toteutumisesta

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
8. VSSH:n Internetsivulla on selkeää kirjallista perehdytysmateriaalia fysioterapio opiskelijalle	☐	☐	☐	☐	☐
9. Opiskelijalla on nimetty ohjaaja ohjatussa harjoittelussa	☐	☐	☐	☐	☐
10. Ohjaaja tutustuu opiskelijan opetussuunnitelmaan ennen ohjatun harjoittelun alkua	☐	☐	☐	☐	☐
11. Ohjaaja tutustuu opiskelijan teorian tietoihin liittyen tulevaan harjoitteluun	☐	☐	☐	☐	☐
12. Ohjaaja ja opiskelija keskusteleivat yhdessä harjoittelun tavoitteista	☐	☐	☐	☐	☐
13. Osastonhoitaja ja opiskelija keskusteleivat yhdessä harjoittelun tavoitteista	☐	☐	☐	☐	☐
14. Opiskelija saa perehdytyskortin, joka tukee opiskelijaa perehtymään	☐	☐	☐	☐	☐
15. Opiskelija saa riittävästi perehdytystä työyksikön tiloihin	☐	☐	☐	☐	☐
16. Opiskelija saa riittävästi koulutusta potilaan hoidon kirjaamisesta	☐	☐	☐	☐	☐
17. Opiskelija saa koulutuksen elvytysvastaavalta	☐	☐	☐	☐	☐
18. Opiskelija saa koulutuksen hygieniavastaavalta	☐	☐	☐	☐	☐
19. Opiskelija suorittaa tietosuoj- ja turvakoulutuksen harjoittelun aikana	☐	☐	☐	☐	☐
20. Opiskelijan ohjaukseen on varattu tarpeeksi aikaa	☐	☐	☐	☐	☐
21. Opiskelijan ohjaus koetaan tärkeäksi osaksi fysioterapeuttin työtä	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentteja edellä oleviin väittämiin

HALLINNOLLISET JA YHTEISÖLLISET TEKIJÄT

Valitse mielepidettäsi parhaiten vastaava väittämä toteutumisesta

HALLINNOLLISET JA YHTEISÖLLISET TEKIJÄT

Valitse mielepidettäsi parhaiten vastaava väittämä toteutumisesta

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
22. Opiskelija koetaan työyhteisön voimavarana	☐	☐	☐	☐	☐
23. Osastolla vallitsee opiskelijamyönteinen ilmapiiri	☐	☐	☐	☐	☐
24. Ohjaaja sitoutuu opiskelijan ohjaukseen	☐	☐	☐	☐	☐
25. Opiskelijan ja ohjaajan yhteistyö on saumatonta	☐	☐	☐	☐	☐
26. Opiskelija on motivoitunut oppimaan harjoittelun aikana	☐	☐	☐	☐	☐
27. Opiskelijaa tuetaan vuorovaikutuksessa työyhteisössä	☐	☐	☐	☐	☐
28. Opiskelija saa osastonhoitajalta tarvittavaa tietoa hallinnollisista asioista	☐	☐	☐	☐	☐
29. Opiskelija saa osallistua Tyksin ilmaiisiin koulutuksiin	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentteja edellä oleviin väittämiin

OHJAAJIEN PÄTEVYYS PEDAGOGISISSA TAIDOISSA

Valitse mielipidettäsi parhaiten vastaava väittämä toteutumisesta

OHJAAJIEN PÄTEVYYS PEDAGOGISISSA TAIDOISSA

Valitse mielipidettäsi parhaiten vastaava väittämä toteutumisesta

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
30. Opiskelija saa seurata tarpeeksi ohjaajan työskentelyä potilaiden parissa	☐	☐	☐	☐	☐
31. Ohjaaja kertoo opiskelijalle riittävästi oman osastonsa potilasryhmistä	☐	☐	☐	☐	☐
32. Opiskelija saa riittävästi toteuttaa potilaan fysioterapiaa itsenäisesti	☐	☐	☐	☐	☐
33. Opiskelija osallistuu potilashoittoon viimeistään toisella harjoitteluviikolla	☐	☐	☐	☐	☐
34. Opiskelija saa omia potilaita hoidettavaksi	☐	☐	☐	☐	☐
35. Opiskelijaa saa palautetta työskentelystään säännöllisin väliajoin suullisesti harjoittelujakson aikana	☐	☐	☐	☐	☐
36. Opiskelijalle perustellaan ohjaajan toimintatapoja	☐	☐	☐	☐	☐
37. Opiskelijaa tuetaan stressaavissa tilanteissa	☐	☐	☒	☐	☐
38. Ohjaaja seuraa opiskelijan tavoitteiden saavuttamista riittävän usein	☐	☐	☐	☐	☐
39. Olen tyytyväinen arviointikäytäntöön	☐	☐	☒	☐	☐
40. Arviointitilanteet ovat toimivia	☐	☐	☐	☐	☐
41. Opiskelija saa välisarvioinnin	☐	☐	☐	☐	☐
42. Opiskelijan loppuarviointiin valmistaudutaan huolellisesti	☐	☐	☐	☐	☐
43. Opiskelija saa kirjallisen arvioinnin harjoittelujaksolla	☐	☐	☐	☐	☐
44. Ohjaaja saa opiskelijalta palautetta	☐	☐	☐	☐	☐
45. Opiskelija vastaa sähköiseen lautupalautteeseen harjoittelun lopulla	☐	☐	☐	☐	☐
46. TF1 osasto haluaa kehittää opiskelijan ohjausta	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentteja edellä oleviin väittämiin

Kyselylomakkeen saate

ARVOISA VASTAAJA

Tämän kehittämistyön tarkoituksena on kehittää Tyksin osaston TF1 fysioterapiaopiskelijoiden laadukasta ja turvallista koulutusohjelmaan kuuluvaa ohjattua harjoittelua. Kehittämistyön tuloksena syntyvän prosessin avulla kehitetään harjoittelun ohjausta ja sen yhdenmukaisuutta. Tavoitteena on suunnitella fysioterapiaopiskelijan ohjauksen prosessimalli osastolle TF1, joka tulee Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin internetsivuille ohjaavien fysioterapeuttien, opiskelijoiden, ohjaavien opettajien ja muiden ohjausprosessista kiinnostuneiden saataville.

Kysely toteutetaan Webropol® - kyselynä ja lähetetään kaikille Tyksin osaston TF1 fysioterapeuteille ja Turun ammattikorkeakoulun tämänhetkisille opiskelijoille, jotka suorittavat parhaillaan tai ovat suorittaneet ohjatun harjoittelujakson Tyksissä. Kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista ja siihen vastataan nimettömänä. Kysymykset on laadittu niin, että vastauksista ei selviä vastaajan henkilöllisyys. Kyselyn tekemiseen on saatu Tyksiltä organisaation vaatima tutkimuslupa.

Opinnäytetyön tulokset raportoidaan keväällä 2016 avoimessa esittely- ja koulutustilaisuudessa Tyksissä. Valmis opinnäytetyö julkaistaan myös Theseus-tietokantaan. Tämän lisäksi valmiista prosessista tiedotetaan ja lähetetään internet-linkki Turun AMK:n fysioterapeuttikoulutuksen harjoittelukoordinaattorille ja kaikille Tyksin fysioterapiaosastojen osastonhoitajille. Näin kaikilla on mahdollisuus käydä tutustumassa uuteen prosessimalliin.

Työskentelen fysioterapeuttina Turun yliopistollisessa keskussairaalassa (Tyks) ja opiskelen Turun AMK:ssa kuntoutuksen koulutusta (ylempi AMK). Opintoihini kuuluu opinnäytetyö, johon tämä kysely liittyy.

Vastaamalla kyselyyn voit vaikuttaa ohjatun harjoittelun kehittämiseen. Pyydän Sinua ystävällisesti vastaamaan huolellisesti lomakkeen jokaiseen kysymykseen. Vastaa kyselyyn 6.11.2015 mennessä.

Kiitos vastauksestasi!

Janina Vahalahti

Opiskelija, Sosiaali- ja terveystieteiden

Ylempi AMK-tutkinto, Kuntoutus

p. 0408387105

janinavahalahti@hotmail.com

Ohjaajat:

Päivi Mäkilä

Lehtori, Turun Amk

paivi.makila@turkuamk.fi

Tiina Tarr

VSSHP:n opetuskoordinaattori

tiina.tarr@tyks.fi

Opiskelijan perehdytyskortti

Opiskelijan perehdytyskortti

Organisaation nimi:

Varsinais- Suomen sairaanhoitopiiri ky

Turun yliopistollinen keskussairaala

Työyksikkö:

TP1B Fysioterapia, osasto TF1

TP1 Asiantuntijapalvelut

Opiskelijan perehdytyskortti:

Tämän perehdytyskortin tarkoituksena on tukea opiskelijaa perehtymään TP1B /TF1 fysioterapiaan. Opiskelijana olet itse velvollinen huolehtimaan siitä, että kortissa mainitut asiat käydään läpi harjoittelujakson aikana.

Opiskelijan nimi:

Perehdytys suunnitelman sisältö

Opiskelijan velvollisuudet:

- antaa lähtötasokuvaus ohjaajalle
- antaa harjoittelun tavoitteet ohjaajalle
- huolehtia työvuorolistan asianmukaisesta täyttämisestä
- huolehtia palautteen saamisesta ja arvioinnista
- huolehtia harjoittelun aikana omasta hyvinvoinnistaan
- huolehtia opiskelijaohjauksen laatukyselyn täyttämisestä harjoittelun loputtua
- huolehtia poissaolojen ilmoittamisesta ja korvaamisesta
- huolehtia siitä, että työskentelee riittävästi omien ohjaajiensa kanssa

Osaston henkilökunnan yleinen esittely

- henkilökunnan esittely

Henkilökunnan toimenkuva

- osastonhoitaja
- oman ohjaajan rooli
- fysioterapeutin tehtävät
- toimintaterapeutin tehtävät
- osastonsihteerin tehtävät
- laitoshuoltajan tehtävät

Osaston / työyksikön tilojen esittely

Osaston / työyksikön päiväjärjestys

- työajat
- osastokokoukset
- yhteistyökokoukset
- yhteistoiminta

Potilas

- vaitiolovelvollisuus
- salainen potilas
- osaston esittely
- ruokailut
- perheenjäsenten vierailut
- puhelinten ja potilaskutsujärjestelmien käyttö

Terapiatyö

- terapiatyötä ohjaavat arvot ja eettiset periaatteet
- terapiaprosessit
- potilasohjeet
- muut terapiaohjeet
- potilas- ja työturvallisuus (HaiPro jne)
- potilaspalaute
- potilasasiapaperit
- keskeisimmät potilasryhmät ja terapia

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ja Turun yliopistollisen sairaalan esittely

- VSSH / Tyks organisaatio
- toimi- ja palvelualueet
- strategia, arvot
- TYKS toiminta
- (Internetin perehdytys sivut ja Moodlen perehdytysmateriaali)

Toiminta hätätilanteissa (elvytysvastaava perehdyttää)

- elvytys
- elvytysvälineet
- muut hätätilanteet

ATK- ohjelmien käyttö

- Miranda
- Oberon
- PhysioTools
- Effector

Hygienia sairaalatyössä

- hygieniavastaava perehdyttää

Palo- ja pelastustoiminta

- elvytysvastaava perehdyttää

Yhteistyöyksiköt

- vuodeosastot ja poliklinikat
- fysioterapian muut osastot KIR5B, R93X, R23C
- asiantuntijapalveluiden muut yksiköt
- kuntoutusosasto
- apuvälineyksikkö
- huolto ja tekniikka